NAUJIENOS

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr. Periodical Division Washington, D. C. 20540

VOL. LXI | Price 15c | Chicago, Ill. — Trečiadienis, Spalio-October 8 d., 1975 m. | Kaina 15c | 235

VOKIETIJA SUTINKA MAŽINTI KARO JĖGAS

ŽUDYNĖS IŠ KERŠTO ISPANIJOJE

Baskai siekia atsiskirti nuo Ispanijos

MADRIDAS. — Franko valdžiai sušaudžius penkis savo "priešus" prasidėję abiejų pusių kerštavimai kaskart labiau darosi panašūs į naminio karo įžangą.

Spėjama, kad kraštutinių dešiniųjų organizacijų ekzekutoriams kerštu už trijų policininkų nužudymą, iš kulkosvaidžio užmušus baską, užeigos šiaurės Ispanijoje savininką, politinis smurtas visoje Ispanijoje didėja.

Ministeris pirmininkas Carlos Arias Navarro su savo kabineto nariais skubotai sušauktas josėdyje keturias valandas diskutavo "seriją prieš terorą panaudotinų priemonių", kaip trumpame biuletenyje buvo pasakyta, jokių detalių neskelbiant.

Tuo pačiu metu valdžia Madride sulaikė penkis kunigus, kurie savo pamoksluose paminėjo prasidėjusią krizę po to, kai rugsėjo 27 dieną buvo sušaudyti penki prieš valdžią veikę revoliucionieriai.

Policijos žiniomis, iš automotinio šautuvo nušautasis užeigos (baro) savininkas baskas Ignacio Echave buvo brolis dvejų baskų partizanų, kurie buvo ištremti už priklausymą baskų separatistų sąjūdžiui siekiančiam Baskų teritoriją, esančią Ispanijos šiaurėje, atskirti nuo Ispanijos. Ignacio Echave buvo nušautas savo bare Bilbao mieste, baskų teritorijoje.

Echaves nužudymas neoficialiai priskiriamas "Kristaus Karaliaus partizanų" grupei brūkliais apsiginklavusių jauniklių, kurie sveikinasi fašistų saliutu. Ta jauniklių gauja yra atsakinga lž daugiau kaip 80 atakų prieš baskų turimus biznius ir įmones. Saliūnininko Echave nužudymas skaitomas dar pirmuoju pasikėsinimu prieš baskų gyvybę.

Mažiau kaip dvylika valandų prieš Echave sušaudymą, teroristai, spėjama kad baskai, iš tolo kontroliuojama bomba kelyje per 60 mylių nuo Baskų miesto San Sebastian pataikė į "džipą", kuriame važiavo penki policininkai, iš kurių trys buvo užmušti vietoje, o du smarkiai sužeisti. Teroristai policininkus važiuoti išprovokavo apgaulingai iššaukdami skubiai atvykti ir konfiskuoti ispanų valdžios draudžiamą baskų tautinę vėliavą.

Prezidentą Fordą amerikiečiai pamėgo

PRINCETON, N. J. — Prezidentas Fordas susilaukė geriausių atsiliepimų apie savo atliekamas pareigas savo gimtuose Vidurvakariuose, kur George Gallup, Amerikos Viešosios Nuomonės Institutas, gavo 50 nuošimčių už Fordą ir tik 35% prieš. Taip pat JAV pietuose ir Vakaruose Fordui pritariančių skaičius rastas didesnis už nepritariančiųjų. Bendrai per visą Ameriką Fordui pritariančių yra 47 nuošimčiai, beveik kaip ir per pirmąjį ir antrąjį apklausinėjimą.

IŠ VISO PASAULIO

★

DUBLINAS, Airija. — Airių respublikos policija surado slaptą ginklų arsenalą su tonomis bomboms gaminti sprogstamos medžiagos, be kitų keturias dešimt — galionines pieno bonkas, pripildytas stipriausios sprogstančios medžiagos — nitrobenzino.

CHICAGO. — Conrad Leslis, javų derliaus analistas, sprendžia, kad šių metų kornų (kukuruzos) derlius bus rekordinis — sieks 5,777,538,000 bušelių. Šios spalio 1 d. apskaičiavimas yra beveik 100 milijonų bušelių didesnis negu atrodė rugsėjo 1 d. Leslie spėja, kad sojos produkcija sieks 1,467,198,000 bušelių. USDA (Jungt. Valst. Agrikultūros departamentas) kornų derlių praeitą mėnesį skaitė būsiant 1442,400,000 bušelių. Illinois yra pirmaeilis kornų ir sojos augintojas visose Jungtinėse Valstybėse.

LONDONAS. Reuterio pranešimu, Britanijos konservatyvų partijos Lyderė Margaret Thatcher numatoma kaip būsimoji ministerė pirmininkė, kaip parodė 1,200 žmonių apklausinėjimas, kurių 47 nuošimčiai pasisakė už ją. Ms. Thatcher darosi kaskart populiaresnė, ypač moterų tarpe. Rinkimai Anglijoje įvyksta ateinančiais metais. Dabartinis ministeris pirmininkas Harold Wilson per tą patį apklausinėjimą gavo tik 31 nuošimčių šalininkų.

LOS ANGELES. — Septynių ekspertų grupė vienbalsiai nutarė, kad nėra jokio įrodymo, kad senatorius Robert Kennedy buvo nušautas iš dviejų šautuvų. Aukšč. Teismas, tokį sprendimą paskelbė, pasiremdamas ekspertų parodymais, kurie palyginę sen. Kennedy kūne rasta ir iš sužeistųjų surinktas kulkas, nustatė kad visos jos buvo iššautos iš šautuvo, kuriuo 1968 metais Sirhan B. Sirhan šovė taikydamas į Kennedy. Žudikas nuteistas visam amžiui sėdėti kalėjime.

DUBLINAS. — Airių Respublikos Armija pati ėmėsi surasti ir išvaduoti nuo pagrobikų olandų pramonininką Tiede Heremą, bet prisibijoma, kad grobikai gali iš baimės nugalabyti savo imtinį. Dėl to Airijos valdžia pareiškė norinti pagrobtąjį olandą iš grobikųj išpirkti pinigais.

ROMA, Italija. — Krėsdami keleivius Romos Leonardo da Vinci aerodrome, valdininkai netikėtai rado pusantro milijono dolerių vertės nevalyto heroino ir hašišo aliejaus kontrabandą, kurią su savim vežėsi dvi moterys, viena iš jų amerikietė, Bonnie Joyce Morris, 27, iš New Yorko. Ji turėjo kondomuose supilstyto ant savęs užsikabinto 9 svarus hašišo aliejaus, antroji Chiu Tung Lian, 25, savo kelionių krepšyje turėjo 7 svarus heroino.

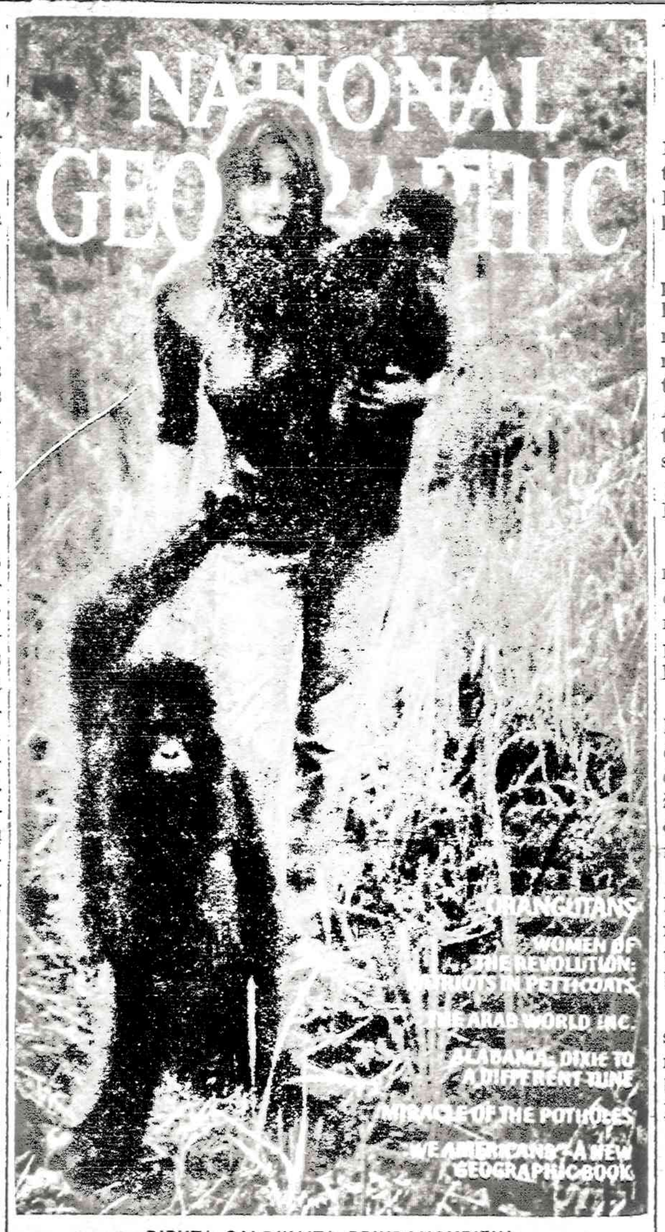

BIRUTĖ GALDIKAITĖ BRINDAMOURIENĖ

Kalifornijos Universiteto antropologijos doktorantė, gavusi L. S. B. Leakey Fondo, National Geographic Draugijos, Willkie Brolių Fondo, Jane ir Justin Dart Fondo, Herz ir kitų fondų stipendijas su savo vyru fotografu Ron Brindamour Indonezijoje, Borneo saloje, Kumai srityje, Tangjung Puting draustiniame tyrinėja orangutangų gyvenimą ir papročius.

Niekas iki šio meto nesurinko tikslių žinių apie Borneo saloje nykstančių orangutanų giminę. Kiekviena metą kertami vis didesni plotai ir naudojama laukinių gyvių žemė maistui gaminti. Borneo salos pietuose paliktas nedidelis draustinis, į kurį susirinko nedidelis orangutanų skaičius, kuris medžiotojų kiekviena proga naikinamas.

Birutė Galdikaitė, gavusi pagrindinius antropologijos mosklų duomenis, ryžosi vykti į laukines Borneo sritis ir ištirti orangutangų gyvenimą. Ji yra gera psichologė, susirado kelis vietos gyventojus ir netrukus susidraugavo su keliais orangutangais.

Naujausias National Geographic Magazine numeris yra įsidėjęs ilgą Birutės Galdikaitės Brindamourienės straipsnį "Orangutangai, Indonezijos "miškų žmonės". Straipsnyje ji aprašo ne tik pažintį ir draugystę su orangutangais, bet ir žmones, kurie Borneo salos pietuose gyvena. Jos vyras Ron Brindamour padarė nepaprastai gražių nuotraukų Borneo saloje užsilikusių orangutangų ir Birutės, vedžioajnčios ir nešiojančios tuos ("miško žmones" iš vienos salos vietos į kitą. Šis National Geographic numeris papuoštas antropologės Birutės paveikslu, kurį kiekvienas lietuvis turėtų pamatyti ir pasiskaityti.

žemės drebėjimas Meksikos pietuose

MEKSIKOS MIESTAS. — Visa serija žemės drebėjimų sukrėtė Meksikos pietryčių Chiapas valstiją Guatemalo pasienyje. Drebėjimas su pasikartojimais trukęs 6 valandas sugriovė 85 namus, sužeidė 17 žmonių ir šimtus žmonių paliko be pastogės. Drebėjimo centras buvo aplink Chiapa de Corzo miestelį, apie 4656 mylias nuo Meksikos Miesto.

Ne visi arabai nemėgsta žydų

Washingtonas. — Saudi Arabijos pareigūnas Farouk Akhdar, Saudi Arabijos centrinės planavimo organizacijos direktorius, pasakė, kad jo šalis įsileidžia žydus ir tereikalauja parodyti savo religijos certifikaciją, kad būtų matyti, jog nėra Izraelio šnipas arba kareivis. Visiška netiesa esanti tvirtinti, kad jo kraštas neįsileidžia žydų, kam pavyzdys yra pats žydas Dr. Kisingeris.

Pentagonas dar praeitą pavasarį pranešė, jog Saudi Arabija reikalavo, kad Amerikos Armijos Inžinierių Korpuso nariai, siunčiami dirbti karinės konstrukcijos projektuose, turi įrodyti savo religiją.

BRASILIA. — Brazilijos naujoje sostinėje gautomis žiniomis, nebepakęsdami ir įpykinti baltųjų migracijos į Brazilijos tropikines girias, čiabuviai indėnai jau penkiolika dienų kai laiko apsupę vieną baltųjų naujasėdžių koloniją.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Prezidentas Fordas patarė 1976 metais dar kartą sumažinti valstybei mokamus mokesčius. Iždo sekretorius nepritaria tokiems planams.

◆ Japonijos imperatorius su ponia buvo užsukę pas New Yorko merą pasikalbėti apie didmiesčio administravimą. Nelaimei, imperatorienė Nagako neteko palto, kažkas nukniaukė. Aplinkui buvo policijos ir agentų, bet nei vienas nežino, kur josios paltas galėjo dingti. Jeigu paltas neatsiras, tai meras Beame pažadėjo jai kitą pasiųsti.

◆ Advokatas Terence Hallinan atsisakė toliau ginti Patricia Hearst. Dabar suimtosios nusikaltėlės gynybai vadovauja pagarsėjęs advokatas Lee Bailey.

◆ Demokratų sen. John G. Pastore pareiškė, kad ateinančiuose rinkimuose jis nekandidatuos. Jis sulaukė 68 metų amžiaus, kongrese išbuvo 25 metus, o dabar nori po pasaulį pasivažinėti.

◆ Romoje nušautas buvęs Čilės vidaus reikalų ministras Bernardo Leighton. Užpuolimo metu sunkiai sužeista jo žmona. Jis buvo krikščionis demokratas.

◆ Gubernatoriui Walker bus sunku laimėti rinkimus, nes demokratų partija kandidatu į gubernatorius parinko iždininką Diksoną.

Kisingeris į Kiniją

WASHINGTONAS. — Valst. sekretorius Henry Kissinger šio mėnesio 19 d. aštuntą kartą skris į Kinijos Liaudies Respubliką, šį kartą tikslu pasitarti dėl prezidento Fordo vizito, kurs yra planuojamas šių metų gale. Be to, kaip ir per pirmesnius vizitus, Kisingeris turės pasitarti įvairiais abi šalis liečiančiais ir tarptautiniais klausimais, kaip Korėja ir Indokinija.

GENEVA, Šveicarija. — Lėšų stoka, netikęs planavimas ir ignoracija gresia nuosmūkiu Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui, kaip praneša dvi pagrindinės Raud. Kryžiaus institucijos —Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus Komitetas ir Raudonojo Kryžiaus Draugijų Lyga, kurios pravedė ištyrimą ir nustatė, kad šioje pasaulinėje institucijoje "didėja nesugebėjimas veikti ir kitos rimtos problemos". Blogiausia, kad "Raudonasis Kryžius nebeturi noro pasitaisyti", rašoma raporte.

CAIRO .— Egipto karo ministeris generolas Mogamed Gamassy pareiškė, kad Sinajuje įrengiamoji ankstyba perspėjimo sistema nė kiek nesutrukdytų staigaus ir nelaukto prieš Izraelį puolimo, panašaus kaip kad Egiptas Izraelį puolė praeitais metais. Egiptas dabar esąs užtektinai pasiruošęs kariškai Izraelio valstybę likviduoti, jei karas kiltų. Gamassy kalbėjo per televiziją arabų ir izraelitų 1973 metų karo sukaktuvių proga.

KANCLERIS H. SCHMIDT ILGAI KALBĖJOSI SU PREZ. FORDU

Willy Brandt aiškino redaktoriams ir leidėjams naujus žingsnius į taiką

LONDONAS, Anglija. — Iš Vokietijos ateinančios žinios sako, kad Vakarų Vokietija, ilgus metus besipriešinusi Amerikos karo jėgų sumažinimui Rytų Europoje, dabar sutinka tas jėgas mažinti, jeigu Sovietų Sąjunga sutiktų mažinti karo jėgas kitoje geležinės uždangos pusėje. Praeitą savaitę Vokietijos kancleris Helmuth Schmidt buvo Washingtone ir gana ilgai kalbėjosi su prezidentu Fordu. Tada buvo paskelbta, kad Vokietijos kancleris Amerikon buvo atvykęs privačiais reikalais, bet užėjo pasikalbėti su prezidentu.

Atrodo, kad kancelerio kelionė buvo surišta su amerićių nauju pasiūlymu mažinti Europoje įtampą ir tuo pačiu metu išbandyti sovietų valdžios tikslus. Iš vienos pusės atrodo, kad sovietų vadai nori pagerinti ekonominę krašto gyventojų būklę ir reikalingi laisvojo pasaulio paramos, bet iš antros pusės nesimato nei vieno žingsnio, kuris rodytų, kad jie iš tikrųjų nori sumažinti pasiruošimus karui.

JAV yra pasiuntusioms Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybėms naują pasiūlymą, kurį rengiasi įteikti Varšuvos Sąjungos valstybėms pasvarstyti. Pirma, žinoma, su pasiūlymu turės sutikti Atlanto Sąjungos valstybės. Panašių projektų buvo ir anksčiau, bet griežčiausiai prieš bet koki karo jėgų mažinima Vakarų Europoje priešinosi Vakarų Vokietija, Prancūzija, Olandija, Danija, Belgija ir kitos mažesnės valstybės. Atrodo, kad Vakarų Vokietija šiuo klausimu jau pradėjo keisti savo nuomonę.

Kad Vakarų Vokietija, apsvarsčiusi dabartinę padėtį, yra pasiryžusi keisti savo ankstyvesnę poziciją, sprendžiama iš Willy Brandto, buvusio Vokietijos kaclerio ir dabartinio Vokietijos socialdemokratų partijos pirmininko kalbos, pasakytos tarptautinės organizacijos redaktoriams ir leidėjams. Dabartiniu metu Vakarų Vokietija yra pati galingiausioji Europos valstybė, glaudžiai bendradarbiaujanti su amerikiečiais. Vokietijai grįžtų didžiausias pavojus, jeigu sovietų karo jėgos bandytų veržtis į Europą. Bet vokiečiai, geriau informuoti apie sovietų karo jėgas, negu kitos valstybės, dabartinės sovietų armijos taip jau labai nebijo, kaip rusų bijojo tuojau po karo.

Reikalas eina apie tūkstantį Amerikos atomo šovinių pabūklų sovietų karo jėgoms sustabdyti. Amerikiečiai sutiktų atšaukti iš Vakarų Vokietijos visą tūkstantį atomo pabuklų, jeigu Sovietų Sąjunga atšauktų vieną tankų diviziją, laikomą Rytų Vokietijoj. Dabartiniu metu amerikiečiai Vokietijoj turi 7,000 atomo pabūklų.

Neleido prezidentui kalbėti per televiziją

NEW YORKAS. — CBS ir NBC praeitą pirmadienį atsisakė transliuoti prezidento Fordo kalbą mokesčių sumažinimo ir žygių prieš recesiją klausimais. Abidvi stotys pasirėmė Federalinės Komunikacijų Komisijos potvarkiu dėl davimo lygaus laiko visiems kandidatams į prezidentus. Kadangi prezidentas Fordas jau yra pasiskelbęs kandidatu į prezidentus ateinančių 1976 metų rinkimuose, jam leidus kalbėti per TV, tokį pat laiką esą reiktų duoti ir kitiems kandidatams.

"Šia vakaro (prezidento) adresas apie mokesčių įstatymdavystę, mūsų manymu, neįtiko į skubiųjų kategoriją", pasiaiškino CBS News pirmininkas Richard Salant.

Pakorimas atidėtas

NASSAU, Bahamas. — Tūlas Michiah Shobek, 22 metų amžiaus, kilimo iš Milwaukee, prisipažinęs, kad 1973 ir 1974 metais nužudė tris turistus, kadangi jie buvę "Liuciferio angelai", Nassau teismo buvo nuteistas mirties bausme pakorimu ir pakorimo diena buvo nuskirta praėjusį pirmadienį, Jungtinių Valstybių ambasadai paprašius jo ekzekucijos data atidėta neribotam laikui.

"Mes nedarome kaip daro Jungtinės Valstybės. Jūs Shobeką būtumet pripažinę lunatiku, padėję jį prieglaudon ir po šešių mėnesių vėl išleidę kitų žmonių žudyti", pasakė Bahamas pareigūnas.

Brazilijoje suimti 76 kariai komunistai

SAOO PAULO. — Brazilijos armija šeštadienį likvidavo Sao Paulo mieste komunistų lizdą ('jačeiką") karinės policijos tarpe; suimti 76 asmenys, iš kurių 63 buvo komunistai kariuomenės policininkai, jų tarpe keletas aukštų laipsnių karininkai: pulkininkas, pulk. leitenantas, majoras, du kapitonai ir keli seržantai. Šis pranešimas yra pirmas, kur karinė vyriausybė pranešė, kad komunistai bando susisukti lizdus infiltruodami kariškąją policiją.

Sao Paulo mieste yra 6 milijonai gyventojų.

◆ Argentinos prezidentas Luder įpareigojo karo vadovybę imtis priemonių lėktuvų grobikams ir atiduoti teismui.

ORAS

Šilta.
Saulė teka 6:54, leidžiasi 6:22.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

XXII-JI METAI — NR. 36 (520)

LSS Tarybos Pirmija

PASKYRĖ 10,000 DOLERIŲ LIETUVIŠKOSIOS SKAUTYBĖS FONDUI

Fondo reikalų vedėja pakviestas v. s. Česlovas Kiliulis, iniciatorius

Vykdydama LSS Tarybos 1975.VI.19—VII.30 posėdyje priimtus LSS Lietuviškosios Skautybės Fondo nuostatus, LSS Tarybos Pirmija rugsėjo 16 d. posėdyje LS Fondo reikalu nutarė:

I. LS Fondo vadovybės sudarymas (pagal LSF nuostatų 10 str.). — Sudaromas LSF valdybos branduolys: a) LSS Tarybos Pirmija išrenka vieną narį metų kadencijos laikui, kitus 2 palieka išrinkti sekančios kadencijos Pirmijai; juo išrinktas v. s. Česlovas Kiliulis Bostone, vienas iš to Fondo iniciatorių. (51 Torrey St., Dorchester, Mass. (2124). b) LSS E. Pirmija išrinko LSS Tarybos vicepirmininkę-iždininkę v. s. F. Kurgonienę LSS Fondo valdybos nariu ligi savo kadencijos pabaigos. c) Šaku Vadijos išrenka po 1-ną narį ligi šios kadencijos pabaigos. d) LSS T. Pirmija, ligi bus suorganizuota pilna LS Fondo Valdyba pagal nuostatų 10 str. ir rareigoms pasiskirstys pagal LSF nuostatų 11 str., Fondo reikalų vedėju pakvietė v. s. Č. Kiliulį ir jam pavedė atlikti, bendradarbiaujant su kitais jau valdyboje esančiais nariais, reikalingus LS FONDO organizavimo darbus.

II. LS Fondo organizavimo pradinėms išlaidoms padengti iš LSS Tarybos Pirmijos kasos paskyrė $500 ir tuos pinigus nutarė perduoti v. s. Č. Kiliuliui.

III. LS Fondo pagrindinio kapitalo (pagal LSF nuostatų 2 str.) pradžiai iš LSS Tarybos pirmijos iždo paskyrė LS Fondui $10,000. Kol bus sutvarkyta kitaip, tą 10,000 įnašą laikinai laikyti LSS Tarybos Pirmijos kasoje.

Visi nuoširdžiai linkėkime Lietuviškosios Skautybės Fondui sėkmės, visi — visos prisidėkime ir kvieskime kitus prisidėti, kad LS Fondas augtų ir naudingai paremtų lietuvių skautiškojo jaunimo ugdymo darbus.

Su skautiškais linkėjimais!

v. s. Antanas Saulaitis,
LSS Tarybos Firmininkėas

v. s. Alfonsas Samušis,
LSS Tarybos Vicepirm.-Sekretorius

APDOVANOJIMAI IR PAKĖLIMAI

Tautos Šventės — Rugsėjo 8-tosios proga

I

LSS Tarybos Pirmija Tautos šventės proga nutarė Geležinio Vilko ordinu pagerbti J. E. Europos lietuvių vyskupą Antaną Deksnį, Lietuvoje buvusį labai sėkmingą skautų vadovą, mūsų skautininką, pasiekusį tokio aukšto rango k. bažnyčioje, uoliai ir pozityviai dalyvaujantį lietuvių tautiniame gyvenime ir žymiai besireiškiantį lietuvių troškimuose lietuvių tautai laisvės.

II

LSS Tarybos Pirmija Tautos šventės proga nutarė Geležiniu Vilku apdovanoti:

1. v. s. Eleną Gimbutienę Los Angeles, nuo 1933 m. kaip skautų motiną ir lietuvių skautybės rėmėją, o vėliau uolią skautininkę, visada įnešusią stiprų tautinį susipratimą, Lietuvai meilės ir jaunimo ugrymui veiksmingų užmojų bei prisidedančią palaikyti lietuvių tautines tradicijas.

2. v. s. Megą Barniškaitę Clevelande, skautę nuo 1922 m., prityrusią skautininkę, ilgametę vadovę, Nepriklausomoje Lietuvoje centrinės skautų vadovybės narę, Seserijoje ir Ak. Skautų Sąjūdyje vadovę, kelių didžiųjų stovyklų viršininkę.

III

LSS Tarybos Pirmijos Tautos šventės proga LSS garbės ženklais apdovanoti:

A. Padžkos ordinu —

1. v. s. Regina Kučienė Chicagoje, ilgametė ir uoli Seserijos Vadijos narė ir bendradarbė.

2. v. s. Lilė Milukienė New Yorke, Seserijos Vyriausia Skautininkė, baigianti II-ąją savo pareigų kadenciją, labai pasišvenlams.

B. Lelijos ordinu —

1. s. Albina Ramanauskienė Chicagoje, JAV Vidurio rajono vadijos ilgametė sekretorė.

IV

LSS Tarybos Pirmijos Tautos šventės proga pakelti į skautininkų laipsnius:

A. į vyresniojo skautininko — s. Jaras Alkis Anglijoje, s. Vladas Bacevičius Clevelande.

B. į skautininko — ps. Birutė Kidolienė New Yorke, ps. Aldon Rasutienė Chicagoje, ps. Dalia Sodeikienė Bostone, ps. Marta Šarkienė Amaroje, ps. Janina Traškienė Anglijoje.

C. į paskautininkio (vyr. skiltininkai— Danguolė Antanėlytė Omahoje, Kristina Bukaveckaitė Chicagoje, Irena Geržiūnienė Anglijoje, Rečardas Krulikas New Yorke, Rasa Lukoševičiūtė Montrealyje, Rasa Milukaitė New Yorke, Gediminas Mikalauskas New Yorke, Asta Paškevičiūtė Chicagoje, Linas Saplys Toronte, Rūta Šovaitė Anglijoje, Rimantas Valteris Anglijoje, Birutė Zdanytė Hartforde, Conn.

D. į jūrų paskautininkes — v. vl. Milda Kupcikevičiūtė Chicagoje ir v. vl. Genovaitė Markevičienė Chicagoje.

Nuoširdūs sveikinimai visiems apdovanotiesiems ir pakeltiesiems.

Didelė padėka pasidarbavusiems.

Troškimas, kad toks pat atsidėjimas išlaikyti gyvą, gilią ir ištikimą lietuvių skautybę reikštųsi ir toliau visų širdyse ir darbuose.

Skautiški linkėjimai!

v. s. Antanas Saulaitis,
LSS Tarybos Pirmininkas

v. s. Alfonsas Samušis,
Vicepirmininkas-Sekretorius

ŠIANDIEN MES DAR GALIME PASIDŽIAUGTI ČIURLIONIO STOVYKLOS PRISIMINIMAIS

Vaizdelis iš Kernavės tunto sueigos.

J. Lintako nuotr.

EKNOMINĖ KRIZĖ SPAUDŽIA VISUS

Ar pavyks Tautinė Stovykla 1978 metais Australijoje?

Australijos skautų-čių veiklos apžvalga

LSS Australijos Rajonas, būdamas didžiausias savo pločiu sąjungoje, turi keturis mišrius tuntus, du skautininkų ramovių būrelius, vieną ASS skyrių ir vieną senųjų skautų židinio būrelį. Iš viso šiuose vienetuose yra apie 300 narių.

Adelaidės "Vilniaus" tuntas ir Melbourno "Džiugo" tunto skautai yra registruoti Australų Skautų Sąjungoje. Sydnejaus "Aušros" tunto skautai-tės yra Australijos Egzilų skautų Sąjungos narys, kurioje dalyvauja estai, latviai, rusai, vengrai ir ukrainiečių skautai-tės.

Bribanėje veikusi "Ventos" vietininkija dėl vadovų trūkumo nustojo veikusi 1973 m.

Skaučių reikalus tunte tvarko vadeivės skirtos skaučių skyrių vedėjos.

v. s. ALEKSANDRAS JAKŠTAS, dabartinis Australijos Rajono Vadas

Skautai-tės švenčia savo skautiškas šventes ir dalyvauja rengiamuose minėjimuose.

Tuntai kartą į metus rengia skautiškus balius į kuriuos visuomenė gausiai lankosi ir tuo paremia skautus finansiškai.

Kas antri metai rengiamos Rajoninės Stovyklos: V-ji Rajoninė "Trakų" vardo stovykla vyko Adaltaidėje, Pietų Australijos valstijoj—1975 m. sausio 3-13 d.

1973 m. sausio mėn. 3-13 d. įvyko Jubiliejinė Stovykla, kur Rajonas atšventė savo 25 metų veiklos sukaktį. Šia proga buvo išleista lietuvių ir anglų kalbomis Rajono skautų veiklos santrauka — gerame popieryje ir gausiai iliustruotas leidinėlis "Lietuviai Skautai Australijoje" (pilna Rajono istorija, paruošta v. s. B. Žalio, ketinama išleisti VI-tos T. S. proga).

25 m. Rajono Jubiliejinėje Stovykloje buvo leidžiamas laikraštėlis "Krambambulis", kurio išėjo 7 numeriai. Parvykus iš stovyklos jis buvo papildytas nuotraukomis ir iliustracijomis ir buvo išleistas LSS Australijos Rajono 25 metų Jubiliejinės Stovyklos leidinėlis — "Krambambulis".

Rajono vadovų informacijai leidžiamas biuletenis "LSS Australijos Rajono Vadijos Raštai".

Australijos lietuvių laikraštyje "Mūsų Pastogėje" skautai turi savo skyrelį "Skautų Padangėj", kurį redaguoja v. s. B. Žalys. Taip pat skautų skyrelis yra Melburno "Tėviškės Aiduose", kur daugiausi telpa vietinės "Džiugo" tunto žinios.

Rajono Vadija 1973 m. Kalėdų proga išleido visą eilę Kalėdinių atviručių ir šiais metais vėl ketina išleisti.

Melburno vadovų-skautininkų tarpe 1974 m. kilo sumanymas suruošti pagrindinę VI-tą Tautinę (1978 m.) Stovyklą Australijoje. Tam tikslui yra gautas LSS Tarybos pritarimas ir jau yra sudarytas VI-sios T. S. rengimo komitetas, kuris pradėjo paruošiamuosius darbus. Didžiausia kliūtis yra pasaulinė ekonominė krizė — inflacija, kuri yra palietusi ir Australijos ekonomiją ir gali atsiliepti sėkmingam stovyklos pasiruošimui. Tačiau, su Dievo pagalba ir skautišku pasiryžimu bandysime atlikti mums patikėtą uždavinį — stovyklą.

v. s. A. Jakštas,
Australijos Rajono Vadas

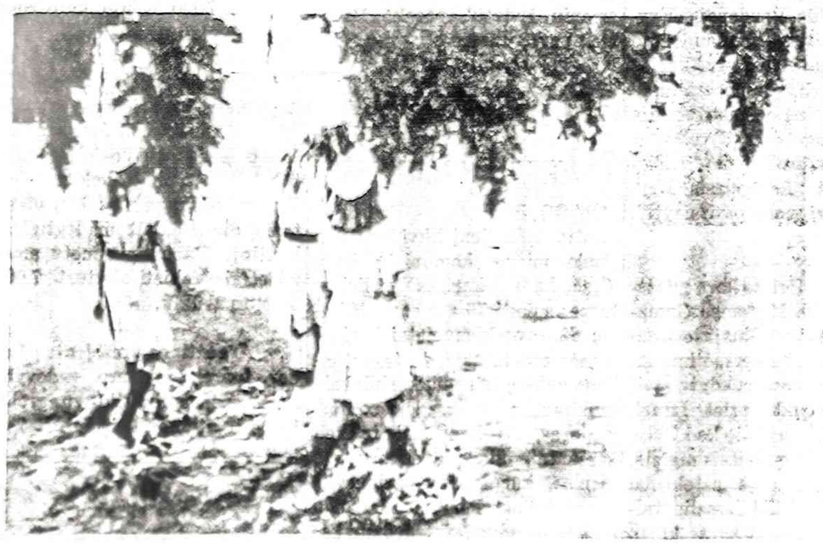

IŠ JŪRŲ SKAUČIŲ TRADICIJŲ

Jūrų skautės R. Slapšytė ir sesutės Alma ir Astra Senkutės po jūrų skaučių įžodžio.

V. Bacevičiaus nuotr.

VEIDAI IR DARBAI

★ Yra įdomių staigmenų. — New Yorke rugsėjo 15 d. prasidėjusiame Liet. Skautų Sąjungos visuotiniame korespondenciniame Suvažiavime. Tų netikėtumų yra rečiau buvę ankstesniuose suvažiavimuose.

Šiemet į LSS Tarybą bendrųjų sąrašu ir šakų sarašais kandidatais yra 61, kai išrinktųjų tebus tik 18. Į Vyriausius Skautininkus kandidatuoja 3, į Vyriausias Skautininkes — 2. Tik Akad. Skautų Sąjūdis pateikė vieną kandidatą į Vad. Firmininkus. Anglijos ir Australijos rajonai pasiūlė po du kandidatus į Rajonų Vadus, o Kanados Rajonas — net keturis. (kiti rajonai — po vieną).

Suvažiavimo Prezidiumas paailkina, kad kandidatų sąrašuose gali būti eilė pakeitimų, radus, kad kai kurie atvejai nesiderina su Suvažiavimo nuostatais. Todėl šį kartą vengiame pavardžių, laukdami galutinių kandidatų sąrašų.

★ Žaidynių Diena, įvykusi spalio 5 Bučo sode, nelauktai pasisekė labai gerai. Rudens gamta tą dieną apdovanojo vasariška šiluma bei stiproku, bet šiltu, pietų vėjeliu. Rungtyniavo per 200 Chicagos skautų ir skaučių, o svečių apsilankė apie 400. Didelė sodo erdvė visus dalyvius paskirstė į kelias žaidimų aikštes, į vaišių telkinius, laimėjimų parodą bei atskirus stalus. Dar programai nepasibaigus, pavžlausiai jau tuko karos pietų. Rengėjai, žinoma, visų atsiprašinėjo, "kaltindami" nepaprastai gažų orą.

Pastebėjome, kad šventės įspūdžius kai kas žymėjosi popieriuje. Gal gaus ir "Mūsų Skautija".

★ Jau netrukus gausime Petro Jergėlos veikalą "Lietuviškoje Skautija". Vasaros atostogų laikotarpyjs "Lietuviškoji Skautija" šiek tiek užtruko, bet spaustuvė prižadėjo knygą užbaigti ir išleisti spalio viduryje. Tuoj po to, per įgaliotinius ir individualiai ji bus pasiųsta prenumeratoriams.

Galutinėje formoje knyga apims virš 800 puslapių. Pagausėjo ir ilustracijos. Prie turinio prijungtas v. s. Onos Saulaitienės kruopščiai paruoštas vardynas, siekiantis per 3,500 pavardžių.

Šiuo metu prenumeratorių yra 652. Iš jų 29 yra leidėjais-mecenatai, 122 garbės prenumeratoriai ir 501 prenumeratoriai. Šios vasaros pradžioje kasoje buvo $9,560. Spausdinimas ir įrišimas kaštuos apie $13,000. Skaičiai, sumos ir sąskaitos negalutinės, nes darbai nebaigti ir sutartyse prijungti pakeitimai turės būti apmokėti. Galutini rezultatai bus paskelbti knygą visiškai užbaigus. Spaustuvei buvo įmokėta $3,000 sutartį pasirašius. Vajaus Komitetas sako, kad vajus yra sėkmingas skautiškos šeimos solidarumo dėka. Gražiai kooperavo Šakų vadovai. Ypač daug pagelbėjo Komiteto įgaliotiniai: s. fil. Jonas Asminas, ps. Birutė Abromaitienė, v. sk. Regina Dantienė, s. S. Ilgūnas, v. s. Česlovas Kiliulis, ps. Aleksas Pocius, s. Vladas Rušas, v. s. Valentinas Varnas.

Pagelbėkite, kad knyga būtų išplatinta ir neliktume Sąjungai skolingi. Spausdinama 1,500 egzempliorių. Kaina $12,. Plantintojams — nuolaida. Alf. S.

★ Paskiausios žinios iš Toronto (Kanadoje). Kam rūpi lietuvybė, sava bendruomenė ir tauta, kam rūpi vaikų auklėjime išlaikyti pusiausvyrą tarp materialinių gėrybių ir dvasinių vertybių, — tas leidžia savo vaikus į jaunimo organizacijas. Į "Šatrijos" ir "Ramyno" tuntus kandidatai gali įstoti nuo 6 m. amžiaus. Kreiptis į vienetų vadovus.

Rugsėjo 27-28 įvyko "Rambyno" tunto sk. vyčių iškyla į Romuvą. Peržiūrėtas ir sutvarkytas stovyklavietėje laikomas tunto inventorius ir palapinės paskirstytos draugovėms.

Romuvos stovykloje skaučių draugovių varžybose I v. laimėjo "Miško" dr-vė, surinkusi 159 taškus, II v. "Žaros" dr-vė — su 143 taškais; skilčių varžybose I v. laimėjo "Pelėdos' su 73 t., II v. — "Žvaigždės" su 72 t.

V. Turūtaitė sėkmingai baigė kanadiečių organizuotus vadovių kursus specialioje stovykloje. Kursai buvo skirti ne vien skautėm.

Užjaučiame sesę Liudą ir brolį Marių Rusinus, Lietuvoje mirus jų senelei.

"Šatrios" ir "Rambyno" tuntų vadovybės dėkoja XIII Romuvos stovyklos pareigūnams ir šeimininkėms už paaukotą laiką ir darbus.

Čiurlionio minėjimo proga Ananapilyje akademikai skautai surengė Čiurlionio kūrinių reprodukcijų parodą. Č. S.

JAU IŠĖJO IŠ SPAUDOS
Juozo Liūdžiaus Raštai
Straipsniai, atsiminimai. 246 puslapiai, kaina $3.00.
PETRONĖLĖS LIŪDŽIUVIENĖS
ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ
88 puslapiai. Kaina $1.00.
Abi knygas galima gauti "Naujienose" arba pasiuntus pinigus tokiu adresu:
"NAUJIENOS", 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

Steal me. Burn me. Throw me away. I'm still yours.

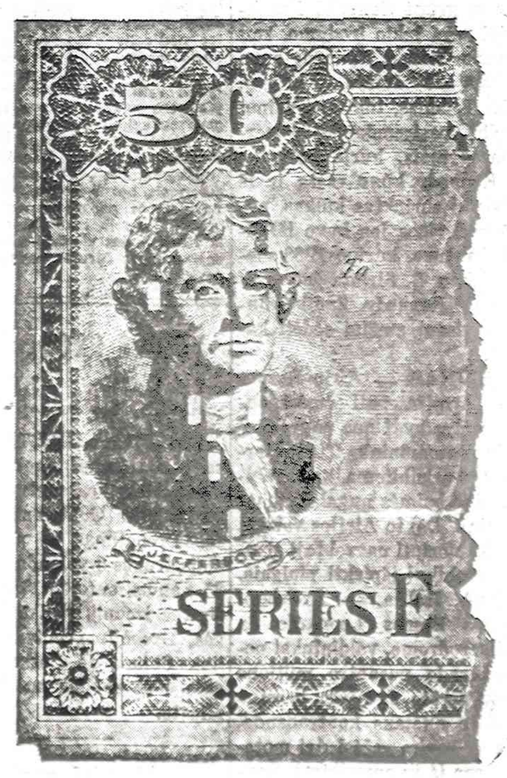

Once you bring me home, I'm yours forever.
Even if I'm burned. Or lost. Or stolen.
If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back, as good as new.
And remember: I'll never break your heart. Or leave you stranded in the tight spots.
I'll always be there when you need me.
And that ought to make you feel pretty secure.

Take stock in America.
Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

PETR. TARULIS

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS

Jo gimimo 100 metų jubiliejui. Biografijos duomenys. Jo kūrybos momentų apybraižos.

(Tęsinys)

Žodžiu, Čiurlionio santykiai su Ona Pleiryte atšalo. O kaip Sofija Kymantaitė suartėjo su Čiurlioniu, ji pati savo užrašuose gan smulkmeniškai aprašo.

"Bortkevičienė man pranešė, — rašo ji, — kad Vilniuje žadąs apsigyventi dailininkas ir muzikas Čiurlionis". Šia proga turime atkreipti dėmesį į Felicijos Bortkevičienės asmenį. Ji nepaprastos energijos, pasiaukojusi bendriems lietuvių reikalams veikėja ištisą pusšimtį metų buvo lietuviškos veiklos centre ir atliko daugybę reikšmingų darbų. Ji buvo leidėja ir organizatorė visos eilės lietuviškų laikraščių, ji vadovavo įvairioms organizacijoms, rengė lietuvių ir mažus susibūrimus ir vėlesniais laikais kartais turėdavo įtakos į Lietuvos valstybėje sudaromus ministerių kabinetus.

Tad Bortkevičienė pirmoji patyrė apie Čiurlionio pasinešimą apsigyventi Vilniuje. Tuo metu jauną Kymantaitę Bortkevičienė, matyt, globojo ir stengės įtraukti į lietuvių šviesuomenės darbus.

Bortkevičienė painformavo ją, kad Čiurlionis iki to laiko gyvenęs Varšuvoje, atvyko pas tėvus į Druskininkus. Jam reikia parašyti, kad jis nedelstų, o tuojau važiuotų į Vilnių. Jis galės praturtinti mūsų koncertus. Bortkevičienė pasiūlė, kad Kymantaitė pati parašytų šį kvietimą. Kymantaitė apsiėmė ir įvykdė šį sumanymą. Toji pati Bortkevičienė pranešė kiek vėliau, kad Čiurlionis jau yra Vilniuje. o žinomas lietuviško teatro pionierius Žemkalnis-Landsbergis, tuo metu rengęs "Blindos" spektaklį, kviečia kai kuriuos asmenis pažiūrėti generalinę šio vaidinimo repeticiją. Ji paaiškino, kad neabejotinai tenai bus ir Čiurlionis, tad bus progos su juo pasikalbėti ir pakviesti įrengiamą koncertą. Jos abi ten nuėjo. Repeticija vyko žinomoje anais laikais geležinkeliečių salėje buvusioje Varnų gatvėje. Toliau Kymantaitė taip aprašo savo susitikimą su Čiurlioniu:

"Didelė apytuštė salė, scenoje vaidinimas jau buvo pradėtas — susėdome, stebime. Bortkevičienė man šnabžda: — Pažiūrėk, ten pasienyje stovi Čiurlionis. "Taip, Tas pats, kurį man parodė per pirmosios parodos atidarymą pernai. Ir staiga kažkokia banga užpylė man širdį. Absoliutiškai viską žinojau. Tai "Jis', pasakiau sau ir lyg kokio rūko apsupta laukiau, kol F. Bortkevičienė atves jį čia, kur mudvi sėdėjom. Machiniališkai nuo galvos nusitraukiau vyrišką kepuraitę — tegu jis mane pamato, kokia esu... Kalbėjome lenkiškai, nes Bortkevičienė žinojo, kad Čiurlionis lietuviškai sunkiai kalba. ir prakalbino jį lenkiškai, kad jis laisviau jautųsi. Skambinti mūsų parengime pažadėjo".

Kalbamame parengime Kymantaitė skaitė paskaitą. Pabaigoje Čiurlionis prie jos prisėdęs, lenkiškai pasakė, kad ji labai gražiai kalbėjusi. Ir patylėjęs pridėjo: Aš klausydamas, nusprendžiau. kad tamsta mane mokysi lietuvių kalbos". "Gerai, — atsakiau visai ramiai. Yra gyvenime tokių žodžių,, tokių frazių, kurių niekas atmintyje neužtemdo, neišdildo, ne tik tie žodžiai lieka gyvi, bet skamba balso tembras ir akyse — akių žvilgesys — lūpų lengvutė šypsena".

Paprastai kalbant, galima būtų pasakyti, jog iš Sofijos Kymantaitės pusės buvo meilė iš pirmo žvilgsnio. Ji visų aiškumu įsitikino, kad ji surado vyrą, kuris jai buvo skirtas.

Tačiau šių dviejų asmenų suartėjimas, kaip matyt, vyko šiek tiek lėčiau. Kymantaitės pažadėtos Čiurlioniui lietuvių kalbos pamokos irgi kiek susitrukdė. Čia įsiterpia Gimbutaitė, apie kurią mūsų raštuose tik labai retai surandame kai kurias užuominas. O ji anais laikais, kaip galima iš viso ko spręsti, vaidino toli gražu ne paskutinį vaidmenį. Tai dar viena vei kėja, kurios iniciatyva ir energija buvo pastebima lietuvių kultūrinėje srityje. Gana to, kad Gimbutaitė buvo tuo metu Lietuvių Dailininkų draugijos valdyboje ir ėjo, berods, sekretorės ar iždininkės pareigas. Ji pasišovė ypatingai globoti vienišą Čiurlionį. Sakysim, jį pakvietė kasdien pas ją pietauti. O kai Čiurlionis tokio pasiaukojimo nenorėjo priimti, tai surado patogią formulę: — Gerai, jeigu nori, tai ateityje, kai daugiau uždirbsi, galėsi atsilyginti".

Tai toji pati Gimbutaitė apie kurią Čiurlionis, rašydamas Halinai Volman, pasakė, kad ji"negraži". Tad dabar, kai ji sužinojo, kad Čiurlionį lietuvių kalbos imasi mokyti Kymantaitė, ji užsispyrusiai reikalavo, kad tos pamokos vyktų kaip tik pas ją, ne kitur. Kažkodėl jiems abiems, ir mokytojai ir mokiniui toks pasiūlymas atrodė nepriimtinas. O iš kitos pusės, buvo nepatogu labai griežtai prieštarauti geraširdiškai Čiurlionio globėjai.

Pagaliau ir ši maža kliūtis buvo nugalėta ir pamokos prasidėjo.

Tos pamokos vykdavo Kymantaitės kambarėlyje. Jos atsiminimuose apie tai skaitome: "Mano mažame kambarėlyje Uosto gatvėje Nr. 4, su langu į palėpę, virš kurios įstiklintas stogas teįleisdavo balkšvą šviesą, ir tik vakare ta gužtelė tebūdavo jauki. Žiemos vakaras, žibalinė lempa — ant stalo Kriaučaičio gramatika, Juškos dainos, Rėza, "Žiupsnelis" (L. Laumenskio parašyta" vaikams pasiskaityti ir pasimokyti"). Tos pamokos, šiandien pasakyčiau, be jokios sistemos. Ne pamokos, o kažkokia improvizacija. Mokytoja sako: "Klausykite, kaip gražu!". Tai skaitoma kokia daina iš Rėzos, tai įsigilinama : "Sėjau rūtą", tai vėl imantrus padalyvių lyčių vartojimas Kriaušaičio gramatikos surinktuose pavyzdžiuose. "Kaip gražu, — kartoja mokinys, — Skaitykite dar sykį". Ir mokytoja skaito. Ar ilgai? Kaip kartais. — Nukrypstama nuolat į Mickevičių, Slovackį, grįžtama prie Baranausko, tai skamba "Vaidilos daina" — lenkų kalba, tai "Kalnai kelmuoti, pakalnės nuplikę".

Kalifornijoje Farmų darbininkų ir Vežikų unijos nori atstovauti farmų darbininkus. Dabartiniu metu patys darbininkai balsuoja, su kuria unija jiems susidėti. Paveiksle matomas Cesar Chavez reiklaauja, kad agrikultūros departamentas ištirtų prievartą balsavimo metu.

Kai žmonėms yra tiek daug pasakyti, sunku verstis tąja kalba, kurios vieno iš jų visas išteklius gal tik pora šimtų žodžių. Taigi, deja, per tas pamokas, po trumpo atpasakojimo kokios paskaitytos pasakėlės iš "Žiupsnelio", vėl grįžtama prie tos kalbos, kuria daug lengviau išsakyti lakiąsias, kūrybinių blykščiojimų pritvinskusias mintis.

Skaitau savo fantastinius paveikslėlius.

— Klausykit, jeigu jūs duotumėt tam muzikos formą? — ir kompozitorius piešia savo mokytojai grafiškai sonatos schemą.

— Rytoj ateinate?

— Ak, rytoj choro repeticija. — Arba:

— Rytoj galima ateiti

— Ak, rytoj tas "Mindaugis"... kuriame rengėsi vaidinti Landsbergio-Žemkalnio režisūroje Slovackio veikale Kymantaitė.

Antroji dailės paroda atidaryta 1908 metų vasario pradžioje atmintina visiems tų laikų lietuviams šviesuoliams. O ypatingai toji paroda buvo reikšminga ir Čiurlioniui ir Kymantaitei. Parodos komitetą sudarė: M. K. Čiurlionis, Petras Rimša, O. Vileišienė, S. Kymantaitė, S. Gimbutaitė, M. Putvinskaitė, J. Vileišis. Pats Čiurlionis nupiešė šiai parodai plakatą, kurį galima laikyti vienu geriausiu plakatu, kokie lietuvių dailninkų buvo iki šiol pagaminti. Per visą plakatą didžiulė saulė, priešakyje Čiurlionio stiliaus išlakių medelių siluetai. Visa kompozicija, kartu ir ten esą įrašai pažymėtinai dailiai sukomponuoti. Čiurlionis pats nuvyko į Varšuvą ir ten šį plakatą litografavo.

Tomis aplinkybėmis dailės parodos parengiamieji darbai buvo sunkūs ir iš visų dalyvių pareikalavo daug energijos ir pasiaukojančio darbo. Buvo jaudinamasi dėl nesekmių ir trūkumų, bet greta atsirasdavo ir džiaugsmo, kai dalyviai pastebėdavo, jog jų rūpesčiai vis tik vaisingai baigiasi.

Sofija Kymantaitė vaizdžiai nupiešė savus išgyvenimus tos parodos rengimo metu. Ji rašo:

"Prie kasos sėdėjome pasivaduodamos — ponios ir panelės "mylinčios dailę". Sėdėjau ir aš. Netrukus po atidarymo — paskutiniesiems lankytojam išėjus (buvo tai, rodos, trešią parodos dieną) — sėdėjome ant lango abu Čiurlionis tyliai švilpavo dainelę — aš tariau: — "Taip dabar norėčiau muzikos".

— Einame pas mane, aš jums paskambinsiu.

Išėjome iš parodos — paskui pro Rotušės rūmus žemyn — pasukome į siaurą skersgatvį, įėjome į senų namų dengtą tarpuvartę — per kažkokį nešvarų prieangį, šeimininkės valgomąjį kambarį — ir tas kambariukas su žemu langu į gatvę. Prie lango stovėjo kanaba, prieš ją apvalainas stalas, prie sienos iš dešinės pianinas. Atsisėdau ant kanapos, užmerkiau akis, Konstantinas improvizavo. Kiek laiko praėjo — pusė valandos, valanda ... nežinau. Muzika nutilo — vakaro prieblanda pripildė kambarį — toje prieblandoje vis dar, atrodė man, supasi muzikos tonai.

Atsikėliau — neišpasakyta laimė ir begalinis liūdesys užėmė man tiesiog kvapą. Atsikėliau iš vietos ir, stovėdama už jo nugaros, ėmiau glostyti atloštą galvą, ir užsilenkus lengvai pabučiavau išdidžią kaktą. Jis prispaudė mano rankas prie savo lūpų — jokių žodžių. Riba — kurios nė vienas, nė kitas iš mūsų peržengti negeidė.

Po trumpos valandėlės tariau:

—Man reikia eiti.

— Aš palydėsiu. — Ir ėjome be žodžių. Atrodė, kad jau viskas pasakyta. — Atsisveikinimas tylus prie mano vartų Uosto gatvėje.

Toliau Kymantaitė rašo: "Turiu surasti tą lapelį, kurį parašiau tada aną vakarą — lapelį, kurs liūdija apie begalinės laimės ir baisios tragedijos, man likimo skirtos, nujautimą".

O Kymantaitės užrašuose buvo surastas toks lapelis, kuriame ji tarp kitko rašo: ..."taip liudna... Kodėl aš netikiu — kodėl žinau, kad praeis... toks ramus liudnumas lyg juodais sparnais supte tartum apsupa mano galvą... Nenoriu noriu, esu ir nesu...

Iš viso ko galima spręsti, kad šis jų abiejų susitikimas turėjo lemiamos reikšmės tolimesniame jų gyvenime.

Netenka stebėtis, kad S. Kymantaitė maždaug tais laikais parašė jautrų laišką Felicijai Bortkevičienei. Tarp kitko ten skaitėme:

..."Geroji, geroji... Galiu ir noriu Tamstai pasakyti: Čiurlionis... Keistai man pasidarė, parašius tą pavardę — mano pavardė ateityje. Bet dar negreitai, turiu dar būti visai liuosa — be galo noriu mokytis, dėti dar pamatus mano darbui. Sutinka su tuo, žinoma, kad tik man būtų geriau. Paskandinti savęs nebijau, nes jau ir šiandien juntu, koks bus pilnas ir stiprus sieos gyvenimas. Aš visai nesitikėjau, kad žmogus žmogui gali duoti tiek daug — tiek žadinti minčių ir jausmų... Už dviejų savaičių važiuoju į Palangą — būsime ten kartu — paskui pas mus namie. Dėdei jau pasakiau — jisai sutinka "su Dievo valia", tik ta nelaimingoji materialinė pusė rūpi — ir čia man baisiai nesmagu".

Čia Kymantaitė užsimena apie savo dėdę kunigą Vincą Jarulaitį, žymų visuomenės veikėją, buvusį Pirmosios valstybės Dūmos atstovą. Jis šelpė Sofiją, kai ji mokėsi Krokuvoje, bet kaž kodėl savo pašalpą nutraukė tik prieš pusmetį, kurso nebaigus.

S. Kymantaitė labai atvira su F. Bortkevičiene. Ji tame pačiame laiške sako:

..."Žinau, kad Tamsta pažinusi "Manąjį", pamėgsi jį, — labai to norėčiau. Tamsta gal ir nežinai, kaip Tavo širdingą kiekvieną atsiliepimą branginu — ot, tokia jau esu, kad kartais — prie kai kurių žmonių, traukte traukia, o prie kitų nei su mietu neprivarysi".

(Bus daugiau)

KULTŪROS MOKYKLA

Telšiuose atidaryta ketvirtoji kultūros mokykla. (Tiesa, 1975. IX. 20). Kitos trys tokios mokyklos yra Vilnuije, Kapsuke (Marijampolėje), Rokišky. Priimtas 61 mokinys, baigęs nemažiau kaip aštuonias bendrojo lavinimo klases.

Mokiniai pasirinko šias specialybes: 30 mokinių bibliotekininkų, 16 — choreografų, 15 — dramos.. Jų visų yra didelis pageidavimas iš rajonų ir kitų kultūros namų. *(E.)*

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantu spindinti žiedą, apkaišo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdu ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizdžiuose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė-Valčiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina $1.—.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos Kišeninio formato, 157 psl. Kaina $2.00.
3. Butkų Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. $1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIEŠNIĄ VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina $3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI - LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. $2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. $2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuvaites senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis $5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šilelis", vertimas. 42 psl. $2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės. 95 psl. $1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., $3.00
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ii lyrikos knyga. 152 psl. $2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinėliai, 92 psl., $1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. $1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IŠ SMĖLIS. Eilės. 70 psl., $1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai. 80 psl. $2.50
16. Alfonsas Tyruolis, METŲ VINGIAI. Lyrikos rinktinė. 180 psl. $3.00
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai 55 psl. $1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija. 115 psl. $3.00.

Norėdami isigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čeki ar pinigini orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTANO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina $2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina $1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei $1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. $6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. $6.00
Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas, Gražiais viršeliais. 336 psl. Kaina $6.00. Minkštais virš. $5.00
Prof. Vacl. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis. 208 psl., įrišta — $3.00, minkštais viršeliais — $2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — $3.00. minkštais viršeliais $2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. $5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštais viršeliais. $5.00
Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 250 psl. $3.00
P. Liūdžiuvienė, ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl. $1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl. $3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai $3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Taupykite dabar pas mus

MEMBER FSLIC

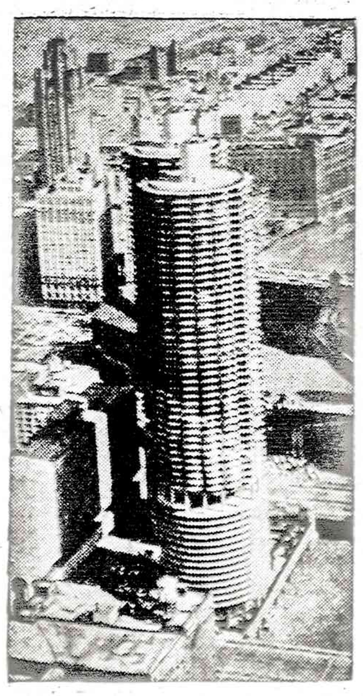

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7¾%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago $30.00 per year, $16.00 per six month, $8.50 per 3 months. In other USA lacalities $26.00 per year, $14.00 per six months, $7.50 per three months. Canada $30.00 per year; other countries $31.00 per year.

15 cents per copy.

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	$30.00
pusei metų	$16.00
trims mėnesiams	$8.50
vienam mėnesiui	$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	$26.00
pusei metų	$14.00
trims mėnesiams	$7.50
vienam mėnesiui	$2.50
Kanadoje:	
metams	$30.00
pusei metų	$16.00
vienam mėnesiui	$3.00
Užsieniuose:	
Metams	$31.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$4.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro Šeštadieniais — iki 12 val.

Lenktyniaudami neša "kultūrą"

Chicagos marijonai su jėzuitais įtikinėja lietuvišką-jį jaunimą, kad Lietuva jau parduota, parsidavėlių judų sidarbriniai jau suskaičiuoti ir daugiau jau nieko nepadarysi, tuo tarpu pavergtoje Lietuvoje tos pirkimo ir pardavimo idėjos negali lietuviams įkalti net lenktyniaudami. Per 30 metų įvairūs agitatoriai, propagandistai ir "švietimo darbuotojai" viršvalandžius dirbo įtikinėdami lietuvius, kad jie jau parduoti, kad aprimtų ir patikėtų, ką jiems Brežnevas, Griškevičius ir Žemelis pasakojo.

Bet Lietuvoje žmonės pardavimo idėja nebetiki. Jiems atrodo, kad niekas neturi teisės jų parduoti ir niekas iki šio meto jų nepardavė. Jie nebetiki okupanto skelbiama propaganda ir neskaito partijos vadų sakytų ilgų kalbų. Iš Rusijos atsiųstieji propagandistai gali pasakoti, ką tiktai jie nori, bet lietuviai turi savo nuomonę apie susidariusią tarptautinę padėtį ir supranta, kuriais sumetimais tie svetimo turto pardavinėtojai tokius niekus pasakoja. Okupantui kito kelio neliko, kaip dar smarkiau paspausti visus "švietimo darbuotojus", kad ne tik sparčiau neštų "kultūrą" į lietuviškus kolchozus, bet tuojau pradėtų lenktyniauti.

Šių metų rugsėjo 21 dieną Vilniun buvo sukviesti "tarybų" Lietuvos "kultūros — švietimo darbuotojai, kurie patys pasiūlė valdžiai priemones "kultūrai" sparčiau į Lietuvos mases skleisti. Niekad sunkesnio fizinio darbo nedirbusieji agitatoriai ir propagandistai patys kreipėsi į kitus "kultūros — švietimo" darbuotojus, kad jie imtųsi visų priemonių įtikinti krašto gyventojus, kad jie parduoti. Paruoštame atsišaukime jie rašo:

> "Mūsų mintys su fabrikų ir gamyklų darbininkais, stojusiais spartuoliško darbo sargybon; su žemdirbiais, pasiaukojamai triūsiančiais kolūkių laukuose ir fermose". (Tiesa, 1975 m. rugs. 21 d., 1 psl.).

Atsistoję žodžiu popieriuje, bet ne kolūkio vagoje, "kultūros ir švietimo" darbininkai reikalą giliai apsvarstę, siūlo visiems "švietimo" darbuotojams tokį dalyką:

> Suorganizuoti aukšto idėjinio lygio renginius, propaguojančius partijos ir vyriausybės nutarimus, tarybinį patriotizmą ir internacionalizmą. Įvairiomis kultūrinės veiklos formomis teikti darbo žmonių kolektyvus sėkmingai įvykdyti gamybinius planus ir socialistinius įsipareigojimus. Surengti devintojo penkmečio darbo pirmūnų socialistinio lenktyniavimo nugalėtojų pagerbimo renginius, skleisti jų darbo patyrimą, mokslą ir technikos naujoves. (Ten pat).

Per 30 metų valstybės iždo pinigais penimi agitatoriai ir propagandistai stengiasi primesti lietuviams darbininkams partijos ir vyriausybės nutarimus, bet lietuviams tie nutarimai neįdomūs, jais nesidomi ir prieš juos kovoja. Lietuviai žino, kad partijos nutarimai derinasi su rusų imperijos valdovų nutarimais, bet jie yra priešingi Lietuvos ir lietuvių reikalams. Lietuviai negali viešai priešintis partijos nutarimams, bet jie neskuba jų vykdyti. Atvykusiems agitatoriams jie pataria stoti darbo vagon ir pajusti, ką reiškia svetimam paprakaituoti. Patys "švietimo ir kultūros", darbuotojai, pamatę, kad per 30 metų jie nepajėgė primesti "partinės ideologijos", lietuviai ja netiki, šiandien patarė ne darbininkams lenktyniauti, bet nepajėgiantiems lietuvių įtikinti propagandistams pasitempti ir palenktyniauti.

Pavergti lietuviai žino, kad, be partijos ir be stropaus okupanto žinios niekas "tarybinėje" Lietuvoje savaime nesidaro. Suvežtieji "švietimo" darbuotojai giriasi, kad jie patys sugalvojo atsikreipti į visos Lietuvos "kultūros — švietimo" darbuotojus, kad jie patys pradėtų smarkiau dirbti ir įtikinti lietuvius apie reikalą palenktyniauti, bet kiekvienam lietuviui aišku, jog būta partijos patvarkymo. "Švietimo" darbuotojų tarpe yra partijos narių, kuriems buvo įsakyta tokią rezoliuciją ir paruošti atsišaukimą.

Lietuvos komunistų partijos centro komitetas šį kartą neįsakė suėjusiems jo penimiems agitatoriams priimti rezoliuciją, bet liepė tai darayti paskiriems nariams. Rezoliucija buvo priimta, o partijos centro komitetas, vietoj įsakymo, šį kartą tik pritarė "švietimo" darbininkų suvažiavimo priimtai rezoliucijai. Čia nušauti du zuikiai: parodyta, kad komunistai ne visuomet "įsakinėja", o antra, parodyta, kad patys darbuotojai nori lenktyniauti, partijai nereikia imtis jokių prievartos priemonių.

Okupantas patenkintas lietuviais darbininkais, jie pagamina daugiau ir geresnių prekių, negu patys rusai. Lietuviai nesugadina tiek daug medžiagos, nesiunčia broko. Bet okupantas negali lietuviams primesti partinės ideologijos. Lietuviai negali patikėti komunistinės sistemos gerumu, kada darbo vaisiais naudojasi tiktai maža grupelė žmonių. Lietuvis negali galvoti, kad jis dirba sau, kada kiekvieną rudenį jis mato, kaip sovietų kariai išsiveža visą derlių. Rusų atvežta "komunistinė" sistema yra labai gera pavergtiems krašto gyventojams išnaudoti.

Rusų pavergtoje Lietuvoje darbininkų botaguotojus gali vadinti agitatoriais arba propagandistais, juos gali vadinti, kaip dabar įeina į madą, "kultūros — švietimo" darbuotojais, bet esmės pavadinimas nepakeičia. Lietuvis kovojo visomis turimomis priemonėmis prieš užplūdusius išnaudotojus iki šio meto, jis yra pasiryžęs kovoti ir ateityje, kol okupantas bus išvarytas iš pavergtos Lietuvos.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

KO TYLITE?

P. STRAVINSKAS

Mūsų vienuolijos laikraščiai — "Draugas" ir "Darbininkas" — nesivaržo skelbti visokiausią netiesą, melą, veikėjų niekinimą, neleisdami jų paliestiesiems ir asmens garbę nuplėštiesiems atsakyti. Kai jų tas melas, žmonių niekinimas atidengiamas "Naujienose", tai jie visai nekreipia į tai dėmesio ir nesileidžia su mūsų laikraščiu į diskusiją. Kartais dar, žiūrėk, parašo, kad su "purvinu" laikraščiu į ginčus nesileis... Taip jie padarė ir su Reorganizuotos JAV LB aldybos pirm. Andriaus Juškevičiaus straipsniu "Draugas" klaidina visuomenę,' paskelbtu "Naujienų" keliose laidose š. m. rugp. mėn. Į mano poleminius straipsniu jie niekuomet neatsako.

Sunku pasakyti, kodėl jie taip daro — neturi kuo atsikiristi, ar, matot, mane ignoruoja... O vis dėlto laikraštis, kuriam tikrai rūpi išsiaiškinti tiesa, neturėtų į jam padarytus tiesos iškraipymo priekaištus tylėti. Todėl, gerbiamieji, ko tylite? Ar ta jūsų tyla, mums neatsiliepimas reiškia jūsų sutikimą, pagal taisyklę: "Qui tacet, consentire videtur", tai yra — kas tyli, tas laikomas sutinkančiu.? Prašau ir kitus "T. Z" bendradarbius šiuo klausimu pasisakyti ir nurodyti daugiau pavyzdžių, kur "Draugas" ir "Darbininkas" į jiems padarytus priekaištus "atsakė" tokiu tiesą pripažįstančiu tylėmjimu.

Kas gi atsako už pakenkimą Brazinskams?

Mūsų spaudoje pasirodė stiprių kaltinimų PLB Valdybos pirm. inž. Br. Nainiui, kad jis savo paskubinta ir neapgalvota informacija 1975. V. 12 d. "Drauge" apie Brazinskų persikėlimą iš Turkijos į Venezuelą, sukliudęs jiems tą persikėlimą ir jiems labai pakenkęs. Ar nereikėtų šį klausimą pagrindiniau išaiškinti ir nustatyti, kas ištikrųjų už tą pakenkimą atsako. Atsiliepkite kiti šiuo reikalu. Čia ypač svarbus paties inž. Br. Nainio pasiaiškinimas.

Bendruomenės negerovių svarstymai Clevelando Apylinkėje ir JAV LB Taryboje.

1975. VI. 11 d., "Dirvoje" aprašytas JAV Clevelando Apylinkės Valdybos sukviestas tos Apylinkės veikėjų pasitarimas, kas daryti dėl Bendruomenėje pasireiškiančių negerovių. Susirinkime iškelta daug tų negerovių, ypač gi nevykusi rinkimų sistema.

Su malonumu, net ir su džiaugsmu skaičiau ir St. Barzduko tame susirinkime pareikštas teisingas pastabas, išmintingus rinkimų reformų siūlymus. Būta ir gi visa eilė rimtų pasiūlymų pašalinti ir kitas Bendruomenėje pasireiškusias negeroves, pvz., dėl JAV LB vadovybės santykių su kitais veiksniais. To susirinkimo aprašyme pastebėta, kad jis buvęs sušauktas JAV LB Tarybos sesijai artėjant (ta sesija buvo šaukiama š. m. birželio 21—22 d) tikslu duoti jai gerų sugestijų. Tiktai gaila, kad sesijon suvažiavo dauguma suklastotais rinkimais išrinktų pikčiurnų, kurie negalėjo dalykų svarstyti nei pusiau taip rimtai, kaip jie buvo svarstomi Clevelando Apylinkės veikėjų susirinkime. Atrodo, kad net ir St. Barzdukas, taip gražiai reiškęsis savo apylinkės veikėjų susirinkime, patekęs į Tarybos sesiją, lyg į kokį Kauno senamiesčio turgelį, mūsų kada įprastą vadinti "tolkučke" iš didelio pasidarė mažu, sakyčiau, tuo talkučkininku. Garbė clevelandiečiams, sugebantiems taip rimtai, iš esmės svarstyti ir spręsti bendruomenininių negerovių klausimus, na, ir gėda tai JAV LB Tarybai, kuri savo sesijoje to negebėjo padaryti. Ar nevertėtų puikiems vyrams, Clevelando LB veikėjams, vėl susirinkti tų rimtų Bendruomenės klausimų apsvarstyti ir dėl jų dar kartą pasisakyti. Nepamirškite į susirinkimą pasikviesti ir St. Barzduką, kuris, nusileidęs iš aukštybių žemyn, kaip atrodo, atgauna sveiką protą ir išbalansuoja savo jausmus, apvaldydamas ir savo neapykantos aistras prieš jo įsivaizduotus savo priešus. Prašyčiau kitus pasisakyti, ar nevertėtų ir kitoms JAV LB apylinkėms pasekti clevelandiečių pavyzdžiu. Labai gerą, susirinkimo aprašymą "Dirvoje" paskelbė žymus Clevelando veikėjas K. Karalis. Kas pageidaus, galės gauti iš manęs jo iškarpą iš "Dirvos",.

Drąsaus vyro tiesos žodis "Dirvoje".

1975. VI. 20 d. "Dirvoje", jos vedamuoju, paskelbtas žinomo mūsų LB veikėjo Dr. Antano Butkaus straipsnis, kurį JAV LB Tarybai, jos sesijos išvakarėse, siūloma visu rimtumu apsvarstyti mūsų Bendruomenės skilimo priežastis ir dėti pastangas atstatyti jos vienybę. Pagrindinė LB skilimo priežastimi vedamojo autorius laiko tą, kad jos vadovybė sudaroma, neatsižvelgiant į mūsų politinius ir kitus susigrupavimus. Tą, kaip Dr. A. Butkus rašo, pripažįsta ir Vyt. Vaitiekūnas, vienas iš Liet. Chartos kūrėjų.

Dr. Antano Butkaus tikrai geros valios tiesos žodžio LB Taryba, deja, nepaklausė, ir dėl to dabar tas mūsų LB skilimas nesulaikomai vyksta toliau.

Sveikinkime visus tokius drąsius, tiesos žodžio vyrus, mūsų LB veikėjus, kaip Dr. A. Butkus, o kartu ir pasisakykime prieš dabartinių mūsų LB vadų užsispyrimą nesiskaityti su teisingais patarimais jiems.

Kas verčia dideles asmenynybes, LB veikėjus, iš JAV LB Tarybos pasitraukti?

Tai neišmintingas tos Tarybos nusistatymas su organizuota opozicija nesiskaityti, su ja nesitarti, o ją, matot, "pasmerkti", kaip tą aiškino JAV LB Valdybos pirm. J. Gaila 1975. VIII. 12 d. "Darbininke".

Iš LB Tarybos, kaip girdėti, pasitraukė jau keli jos nariai, kaip pvz., Dr. Kazys Bobelis, T. Blinstrubas, Dr. L. Kriaučeliūnas, žymusis mūsų veikėjas ir stambiomis aukomis visų gerųjų LB darbų rėmėjas. Šis pastarasis savo pasitraukimą iš Tarybos paskelbė ir spaudoje. Yra tokių, kurie gerų žmonių pasitraukimui iš JAV LB Tarybos prieštarauja. Ką kiti mūsų "T. Ž." bendradarbiai dėl to galvoja?

P. S. Šis rašinys paimtas iš "Tiesos Žodžio". N. Red.

Miegaligė praeina

CHICAGO. — Smegenų ligą encefalitis platinantieji uodai turi savo vardą; jie lotyniškai vadinami Culex Pipiens. Ta liga sergančių žvėrelių kraujo atsigėrę tuo pačiu snapu siurbdami žmonių kraują jie "mainais" savo donoriams palieka ligos germų. Šiemet ta liga buvo paplitusi 20 valstijose ir District of Columbia; daugiausiai Illinojuje ir dar daugiau Cook apskrityje. Orui atšalus, manoma, kad tiems vampyrams kraujo troškulys praeis, tad ir epidemija baigsis.

Apsirgimų encephalitis liga rekordai daromi jau 20 metų. Daugiausiai apsirgimų būta 1956 metais, būtent 562, iš kurių mirė tik 31. Šiemet iki šiol apsirgimų nustatyta 541, mirusių 74, iš kurių patvirtinta, kad tikrai dėl miego ligos mirė 23, įtariamų, kad mirė ta liga 61.

Jau dešimti metai, kaip laboratorijos tiriami mažyčiai parazitai, vadinami "nematodes", kurie sėkmingai naikina uodus.

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS

O KAS TU?...

19

Jam ypač skaudžiai įsirėžė dėmesin parašas po nuotrauka: "žudikas Dennis Robertsonas". Ta perskaityta žinia staigiai paveikė nuotaiką, nukreipdama į pyktį. Ten aiškiai buvo parašyta, kad savo draugą Džimį, jis nušovė dėl kažkokios merginos. Tai buvo jo supratimu, ne tik pasibaisėtina tapti žmogžudžiu, bet kartu užtraukti ir tokią gėdą, pažeminimą savo tėvams. Jam piršosi išvada, kad Dennio akyse tėvai buvo niekas ir todėl tas jų rūpestis, susigraužimas nėra išmintingas reikalas.

Nieko jis nesakė žmonai, bet jam rodėsi, lyg kiekvienas sutiktas žmogus juos atpažįsta ir žiūri, kaip į žmogžudžio tėvus, kurie tokį vaiką pagimdė ir išaugino. Prieš kiekvieną priešais ateinantį žmogų, jis nuleisdavo akis. Paprastai kokios nors nelaimės metu pas daugelį žmonių įsigyvena perdėtas įsivaizdavimas, ypač jei toks įvykis kartu sukelia ir pažeminimo jausmą, kad visi jau žino, mato, stebisi, juokiasi ar kaip į kokį nusikaltėlį žiūri. Ir šiuo momentu kaip tik jis manė, jog visas miestas yra sukrėstas tos baisios žmogžudystės, todėl grobstyte grobsto laikraščius ir stebisi jų drąsa dar pasirodyti gatvėje. Žinoma, gyvenimas ėjo savo įprastu keliu.

Žmonės laikraščiuose aptikdavo žmogžudystes ir skaitydavo, kaip visada, dėl paprasto smalsumo; ir kiekvienas buvo susirūpinęs tik savimi, darbu ir kitais savo reikalais. Niekas į juos nežiūrėjo ir niekas nė nepažino. Neveltui sakoma, jog žiūrint pro mėlynus akinius, visa žemė ir dangus atrodo paskendę mėlynoje spalvoje.

Kalėjime jiems neteko Dennio pamatyti. Reikėjo kažkokio teismo leidimo, kurio žinioje jis buvo patalpintas. Be to, vienas valdininkas paaiškino, kad su juo nebūtų prasmės nė pasimatyti, nes elgėsi kaip visai išprotėjęs žmogus. Grįžus į namus motina skubino tuoj skambinti tam žmogžudžių advokatui. Jo nebebuvo raštinėje, skambino dar kelis kartus, bet vis atsiliepdavo jo sekretorė. Pagaliau tas kas kelios minutės jų skambinimas, matomai, įkyrėjo, ir ji paaiškino, kad advokatas yra teisme, paprašė telefono numerio ir užtikrino, jog grįžęs jis tikrai jiems tuoj paskambins. To paskambinimo jiems reikėjo laukti dar daugiau kaip porą valandų.

To laukima metu Jurgis Robertsonas neramus vaikščiojo po saloną. Jį nervino ne tik pats laukimas, bet vis didėjantis pyktis, kad jų sūnus taip juos nedorai dėl kokios mergos pažemino. Buvo net patenkintas, kad neteko su juo pasimatyti. Tokioje nuotaikoje būt buvę sunku jam susivaldyti. Paskui jis priėjo prie spintos ir išėmė butelį degtinės. Prisipylė veik pusę geriamo vandens stiklo ir jį išgėrė. Jam pasirodė, kad tai dar permažai ir per pusvalandį pakartojo dar du kartu po tiek pat. Nors ir bijojo žmona, kad jis nepasigertų, bet nieko nesakė. Galvojo, kad jam bus lengviau. Jos Jurgis nebuvo girtuoklis. Jis ir anksčiau po smuklės neklydinėjo, bet kartais, ypač kai kokie rūpesčiai prislėgdavo, ir stipriau nugerdavo. Išgėręs dar ir ketvirtąjį stiklą, jis pasiteisinančiai pasižiūrėjo į žmoną ir paaiškino:

— Negaliu pernešti. Dennis mums tokią baisią gėdą padarė...

— Girdėjai kalėjime, kad Dennis yra pamišęs, — bet jai toliau aiškinti neleido Jurgis.

— Pamišo. Žinoma, pamišo, jei žmones šaudyti pradėjo. Mums tas nieko nepadeda. Matei, visi į mus žiūri su panieka, kad tokį žmogžudį išauklėjome. Visą amžių taip ir nebus kur akių padėti...

Jos akyse pasirodė ašaros, ir ji nieko jam nebeatsakė. Kiek patylėjęs ir Jurgis atsisėdo į sofą, ir degtinės paveiktas, ėmė snūduriuoti.

★

Kai suskambėjo telefonas, jos vyras jau kietai miegojo. Ji sutarė, kad už valandos galės su juo pasimatyti. Tuoj apsirengė, nežadino nė vyro, nes ir nenorėjo kartu su juo vykti, galvodama nebūsiant dar jį išsipagiriojus. Bijodama pasivėlinti, ji net visu pusvalandžiu atėjo anksčiau į jo laukiamąjį. Sekretorė paaiškino, kad reikėsią kiek palaukti, kol išeis kitas klientas.. Laukiamajame prie stalo, apversto laikraščiais ir žurnalais, sėdėjo juodai apsirengęs vyras, jau iš veido sprendžiant, apie trisdešimt penkerių ar kiek daugiau metų. Ji atsisėdo toliau kampe sofoje ir stebėjo, kaip jis vartė vieną kitą laikraštį, lyg ko juose ieškodamas. Jai pasidarė nesmagu, nes manė jį kaip tik ieškant juose, kas parašyta apie įvykusią žmogžudystę. Kažkodėl jai kilo toks noras su juo pasikalbėti ir atvirai pasiguosti savo nelaime. Buvo juo drąsiau, pamaniu ir jį panašios kokios nelaimės atveju atėjus pas advokatą. Nukreipus savo žvilgsnį į jį, sunkiai atsidūso, norėdama atkreipti jo dėmesį. Tikrai jis tuo pačiu momentu pakėlė savo galvą, ir jų žvilgsniai susitiko. Netikėtai jai pasidarė taip silpna, lyg būtų pradėjusi alpti. Tas pojūtis buvo toks stiprus, jog akyse ėmė viskas temti ir mirgėti žvaigždės...

Kai po valandėlės nubudo, greta jos stovėjo anas nepažįstamasis vyriškis ir laikė uždėjęs savo ranką ant josios galvos. Jai atsipeikėjus, jis šyptelėjęs linktelėjo galva ir nuėjęs prie stalo ėmė vartyti laikraščius. Norėjo jam padėkoti ir pradėti pokalbį, bet tuo pačiu akimirksniu ji išgirdo vidinį balsą, kuris buvo ne tik nesiderinantis su jos vidine nuotaika, bet atrodė ir visai svetimas tik į ją nukreiptai kalbantis.

— Aš žinau motinos širdies sktusmą. Ji pirmoji pajuto jo gyvybės prabudimą savo kūne. Motinos meilė — tai amžinoji negęstanti ugnis. Ta jos meilė yra vienodai didelė ir neišmatuojama, kaip jūros gelmė ar beribės erdvės. Vis viena, ar jos sūnus eina šventojo keliu, ar yra pats didžiausias pasaulyje nusikaltėlis. Kaip pirmasis jai neša džiaugsmą ir palaimą, taip antrasis ją prislegia nepakeliamai sunkia našta ir jos širdį pripildo kančios ir kartybių tulžimi. Motinų nelaimė yra pati didžiausia, kad jos savo vaikus daugiau myli, kaip patį dangaus ir žemės Sutvėrėją. Neįkvepia jam artimo meilės, neįstengia jame įkūnyti jausmo, kad kilo skausmas, kančia būtų lygiai jaučiama jo širdyje, kaip ir jo paties kraujuojanti žaizda...

Klausėsi to keisto, jos viduje prabilusio, balso, norėjo jį priskirti prie stalo tam sėdinčiam vyrui, bet matė jo suspaustas lūpas, ramią veido išraišką, tebeverčiantį laikraščių puslapius. Ir kada ji vėl ryžosi į jį prabilti, atsivėrė raštinės durys, ir advokatas, išleidęs savo klientą, pakvietė pas save Mary Robertsonienę. Jai einant pas jį į kabinetą, pasirodė kiek keista, kad advokatas visai nepasižiūrėjo į prie stalo sėdintį vyrą, lyg jojo tenai visai nebūtų.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienas"

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
560 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtad. 1—7 val., antrad., penktadienį nuo 1—5, treč. ir šeštad. tiktai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius.
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2723.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
5214 No. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet. Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antrad. nuo 1—4 po pietų, ketirtad. nuo 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
3454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telef. HE 4-2123. Jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

J. KAIRYS

KAIP GYNĖ LIETUVĄ PIRMOS RUSŲ OKUPACIJOS METU

Yra žinoma, jog Rusijos raudonieji, siekdami paimti valdžią į savo rankas, buvo ne rusų tautoms paskelbę teisę atsiskirti nuo buvusios caristinės Rusijos ir kurti savo suverenes valstybes. Bet kai pastarosios pradėjo šitaip daryti, jie griebėsi visokių priemonių, kad tokią evoliuciją sutrukdžius. Tai darydami jie siekė ir jose įvesti komunistinę tvarką ir įsprausti jas į komunistinę Rusijos imperiją. Tam tikslui per savo patikimus organizavo ginkluotus būrius vietose ir jiems į pagalbą siuntė savo ginkluotas karines jėgas. Taip buvo daroma ir su Lietuva, paskelbusia savo nepriklausomybę. Bet *Lietuvoje rusų komunistų pastangos sudužo į lietuvių tautos visuotinį pasipriešinimą*, neišskiriant net kuriam laikui rusų bei jų agentų suklaidintų darbininkų ir vadinamų vargingųjų valstiečių. Nežiūrint į tai, dabartinės Lietuvos komunistai, rašydami apie aną metą, giriasi jog buvo išvadavę Lietuvą iš tarptautinio kapitalizmo, iš savųjų buožių ir pan...

Norėdamas aprašyti tikrą padėtį ir atitaisyti dabartinės Lietuvos komunistų padarytus nedasakymus, tikrų faktų iškraipymus, naujų sugalvojimus, melus, ats. maj. ir aktyvus dalyvis anuose įvykusiuose P. Gudelis, šiuo metu gyvenąs V. Vokietijoje, prieš kelis metus parašęs "Bolševikų valdžios atsiradimas Lietuvoje 1918 — 1919 metais jų pačių dokumentų šviesoje", šiemet išleido knygą apie Joniškėlio apylinkės partizanus. Kaip ana,, taip ir ši knyga yra tikra studija, apie kurią tebūnie man leista nors trumpai pakalbėti.

◆

Joniškėlio partizanus autorius aprašė bene todėl, kad, pagal jį, pastarieji spontaniškai ir sąmoningai siekė bendro tikslo bei, geriau pasakius, laisvės Lietuvai ir kad Joniškėlio visuomenės susiorganizavimas pasipriešinimui komunistams ir partizanų atvira kova su jais parodo, kokia padėtis buvo tada krašto anoje srityje, bet ir visoje Lietuvoje, nors ir netiesioginiai.

Skaitant šią knygą gali kai kam kilti mintis, jog tada visai Lietuvai teko ne vien prieš komunistus kovoti, bet ir prieš bermontininkus, lenkus ir kad visoje Lietuvoje buvo ir partizanų. Į tai bene tektų pasakyti, jog iki dabar neteko patirti, kad Lietuvos kitų vietovių gyventojai būtų pradėję taip anksti organizuotis, taip sėkmingai būtų veikę bei kovoję prieš komunistus, kaip kad padarė Joniškėjio gyventojai su savo partizanais. Be to, neteko patirti, kad apie Lietuvos kitas sritis būtų tiek daug surinkta dokumentinės medžiagoss, kiek jos yra sukaupta apie Joniškelį. Be to, pagal šią knygą, pastarojo. Joniškėlio partizanai laikytini ano meto visos Lietuvos reprezentantais.

◆

Knyga yra labai patraukli savo išvaizda, geras popierius, švarus darbas, lengvai skaitoma, įdomi. Ir pasakysiu, iki Kremliuje sėdi komunistai, aktualus turinys ne vien istorikams, bet politikams ir visuomenininkams ir ypač mūsų jaunimui, kuriam anas metas arba visai nėra žinomas, arba težinomas labai mažai. Skaitant ją, lyg kokiame kino ekrane, pasirodo komunistų nuolatinės suktybės, klasta, apgaulė, smurtas ir visoks kitoks nežmoniškumas, darytas ir vartotas mūsų liaudies apgavimui bei jos pavergimui. Be to, čia pamatai dar, kaip ano meto Lietuvos jaunimas mylėjo savo tautą ir jos laisvę, kaip dėl šių gėrybių aukavosi ir t. t. ir t. t. Pažymėtina dar, kad šiose grumtynėse labai daug sumanumo, drąsos ir pasiryžimo yra parodžiusios lietuvės ir lietuvaitės.

Pati knyga yra didelio formato, susidedanti iš 201 puslapio, pridėti žemėlapio ištrauka, sąrašai panaudotos literatūros, asmenvardžių ir vietovardžių. Be to, prikergta trumpa santrauka vokiečių ir anglų kalbomis, kas daro ją prieinama ir lietuvių kalbos nemokantiems.

Kas liečia šaltinius, tai, kaip autorius sako, čia pirmoje eilėje yra santrauka buvusių partizanų nepriklausomybės laikais parašytų atsiminimų ir dokumentų išspausdintų nepriklausomos Lietuvos spaudoje, ir esančių dabartinės Lietuvos komunistų raštuose.

Turinys susideda iš trijų didžiųjų skyrių, būtent: pirmieji žingsniai neprikl. Lietuvą kuriant, pirmoji lietuviškoji valdžia kaimyninėse apskrityse, bolševikų okupacija ir bolševikų okupacijos žlugimas šiaurės Lietuvoje. Kitaip sakant, čia eina kalba apie pirmuosius žingsnius Joniškėlio irkaimyninėse apskrityse kuriant nepriklausomą Lietuvą, apie pirmųjų savivaldybių organizavimą ir jų veiklą valsčiuose ir apskrityse, apie kaimiečių nuotaikas, lietuvių inteligentų vaidmenį šitame procese, apie steigimą nuolatinės ir atsargos milicijos krašto gynimui ir tvarkos palaikymui jame, apie ryšius su vokiečiais okupantais, o ypač perimant jų turėtą turtą, apie ryšius su laikinąja vyriausybe, apie komunistų atsiradimą Lietuvoje, apie savivaldybių veikimą, apie jų skirtingą kūrimąsi kaimyninių — Biržų ir Šiaulių — apskrityse ir valčiuose, apie eserų perversmą Biržuose, apie komunistų revkomą juose apie komunistų centrą Šiauliuose, apie įkūrimą vadinamo Žemaičių pulko, apie komunistų agitatorių veiklą, apie komunistų antplūdį į Lietuvą ir jų grobimai bei pagrobimai savivaldybių valsčiuose ir apskityse bei įsistiprinimą jose, apie jų, komunistų, suorganizuotos milicijos terorizavimą bei persekiojimą vietos gyventojų, apie maitinimosi monopolizavimą apie gyventojų visuotiną priešinimąsi komunistams ir slaptos veiklos prieš antikomunistus, apie komunistų okupacijos žlugimą šiaurės Lietuvoje ir aną žlugimą lėmusius veiksnius, apie savuosius išdavikus (nors jų ir mažai buvo), apie vokiečių okupacijos pabaigą, apie jų pagalbą kovoje su komunistais, apie Plechavičiaus nuopelnus išvadavime šiaurės Lietuvos ir t. t. ir t. t.

(Bus daugiau)

GRADINSKAS
SPALVOTOS TV
NUO 13 INČŲ
LIG 25 INČŲ
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Atid. 9—6; pirm. ir ketv. 12—8.
Sekm. ir treč. uždaryta

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausios gėlės ir vainikai antkapių papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GĖLĖS VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30—1:00 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS
Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stir the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead out.
Please! Only YOU can prevent forest fires

Importance of Baby Food

Your baby is the most important person in the world; so her/his health and welfare are of prime concern. Since growing is one of baby's biggest tasks during the first year, feeding your little one is a great responsibility.

Upytės Klubas

Praėjusį penktadienį spalio 3 dieną šios organizacijos susirinkimas įvyko J. Vaičaičio svetainėje Brighton Park, Maplewood Ave. Po ilgų atostogų narių susirinko pusėtinai daug ir nuosekliai svarstė klubo reikalus. Pirmininkė Anna Condux atidarė susirinkimą. Protokolas ir valdybos raportai priimti. Dviejų piknikų puikų raportą su geromis pasekmėmis išdavė Sofija Petrošius, Mary Radžiukėnas ir Kazimiera Stukas. Nariai dėkojo joms ir darbininkams už gražų darbą.

Klubo nariai serga: Petronėlė Briedis, Marijona Andrejauskienė ir Ona Jokubauskienė. Minutės atsistojimu buvo pagerbtos mirusios narės Ona Vėželienė ir A. Samuolis. Dokumentas — laiškas apie Upytės klubą, kada jis susitvėrė ir kokie veikėjai jame dalyvavo ir kokius darbus atliko su pagyrimu priimtas.

Sekantis, metinis, susirinkimas bus gruodžio mėnesį ir valdybos Viktorija Cinka iškolektavo nario duokles. Nariai rūpinasi savo klubu. Buvo vaišės ir pasikalbėjimai tarp Upytės klubo narių. Kor.

— Naujienų metinis banketas įvyks Polonia Grove naujai atremontuotoje ir dekoruotoje salėje, 46-ta ir Archer Ave. Jame bus paminėtas transatlantinis lakūnas Feliksas Vaitkus, prieš mirtį buvęs Amerikos aviacijos pulkininkas. Sudaromas banketui ruošti komitetas ir įvairios komisijos.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Susirinkimų
PRANEŠIMAI

— Lithuanian National Democratic Club narių susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 8 d., 7:00 val. vak. Vaičaičio salėje, 4258 So. Maplewood Ave. Bernice Žemgulis, sekr.

A. A.

LOUIS ŽADEIKIS

Gyv. 4120 So. Francisco Ave.

Mirė 1975 m. spalio mėn. 7 dieną, 7:00 val. ryto, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno daug metų.

Paliko nuliūdę: sūnėnas Casper L. Surkus ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Edward P. Patka koplyčioje, 4358 So. Richmond Street.

Ketvirtadienį, spalio 9 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Louis Žadeikio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnėnas, giminės.

Laidotuvių Direktorius Randall Patka. Tel. 523-4480.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Nes širdimi tikima, o burna išpažįstama, ir taip įgyjamas išganymas". — Rom. 10:10.

• • •

Čia pasakyta, kad tie, kurie neatidaro savo burnos ir nesistengia pasakyti kitiems dieviškosios tiesos, negalės pasidaryti tiukamais įeiti į dangaus karalystę. Apaštalas sako, kad negalima nekalbėti apie tai, ką matėme ir girdėjome. Kiekvienas krikščionis, kuris gavo tiesos šviesą ir pažino maloningąjį dieviškąjį planą, ir pamatė didyjį išganymą, apie kurį kalbėjo mūsų Viešpats, nebegali tylėti ir laikyti savo šviesą po uždangos. Kurie taip daro, tėžino, kada laikui bėgant jų šviesa užges. Jei kas gėdysis Viešpaties ir jo Žodžio, tas nebus tinkamas jo dangiškai karalystei.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirusieji? Į tą klausimą atsako knygutė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

• • •

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽINOMAS VIETA
REpublic 7-0000 REpublic 7-0001

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Kodėl Draugas nespausdina patikslinimų?

Jonas Kreivėnas, ilgus metus buvęs koncentracijos stovykloje, pasiuntė šį patikslinimą Draugo redakcijai, bet ji nepaaiškintais sumetimais atsisakė Kreivėno patikslinimus dėti. Kiekvienas, paskaitęs šį laišką, galės išspręsti, kodėl dabartiniai Draugo redaktoriai Kreivėno patikslinimo nedėjo.

Seka Kreivėno Draugui siųstas, bet dienos šviesos neišvydęs laiškas.

GERBIAMAI DRAUGO REDAKCIJAI

Prašau atspausdinti šį mano laišką artimiausiame dienraščio numeryje, nes p. Natkaus parašytas straipsnis šių metų rugpiūčio mėn. 20 dieną ir atspausdintas Jūsų dienraštyje "Draugas" Nr. 194 nevisiškai tiksliai aprašo mano paskaitą, kuri buvo skaityta rugpiūčio mėn. 13 dieną St. Petersburg, Fla., Lietuvių Klubo svetainėje.

Straipsnyje yra keletas netikslumų, kurie nepilnai atatinka mano paskaitoje pasakytiems faktams. Noriu juos papildyti — patikslinti, kad nepaliktų skaitytojams abejonių. Kalbant apie okupuotos Lietuvos žmonių gyvenimą, jų vargus, nedateklius ir nežmonišką išnaudojimą — žemą darbo užmokestį ir aukštas produktų kainas buvo ppasakyta, kad okupuotoje Lietuvoje ir visoje Sovietų Sąjungoje žemesnieji tarnautojai ir paprasti darbininkai mėnesiui uždirba po 60 rublių. O produktų kainos pagal uždarbį labai aukštos:

Juodos duonos vienas kg. 14 — 18 kp., baltos duonos 1 kg. 20 — 28 kp., paprastos mėsos, jautienos ar kiaulienos 1 kg. 2 rubliai, o geresnės mėsos 1 kg. iki 4 rub., paprastos dešros 1 kg. 2 rub. 20 kp., o geresnės dešros kg. iki 5 rub. 80 kp. Sviesto kilogramas 3 rub. 50 kp,. cukraus kg. 85 kp., ryžių kruopų kg. 90 kp., kiaušiniu 10 štukų 1 rub. 20 kp. ir t. t. Piklevotų kvietinių miltų visiškai krautuvėse nėra, tik gegužės pirmos ir spalio 7 — 8 d. d. švenčių proga parduoda po du kilogramus šeimai už kg. 45 kp., nežiūrint kiek šeimoje yra narių.

Okupuotoje Lietuvoje, labai didelis butų trūkumas, kad miestuose apie pusė visų darbininkų gyvena bendrabučiuose, mažuose kambarėliuose po 4 žmones be jokių patogumų.

Vilniuje gyvendamas dirbau vienos Profesinės Technikos mokyklos bendrabučio administratorium ir gaudavau mėnesiui 60 rub. atlyginimo, o jokioje bibliotekoje nedirbau. Man pavestame bendrabutyje tuo metu gyveno mokinių daugiau 400 berniukų ir mergaičių iš visos Lietuvos kraštų, tai turėjau progos gerai pažinti jaunimo nusistatymą prieš komunizmą ir rusinimą. Toks tvirtas jaunimo nusistatymas prieš okupantus sudaro labai gerą ir tvirtą įspūdį. Mišrių vedybų labai retai pasitaiko. Jeigu koks kareivis grįždamas iš kariuomenės parsiveda rusiukę, tai toji po kurio laiko pabėga, nes Lietuvoje tokių viešnių nemėgsta ir jas pajuokia, tai dažnai jos grįžta iš kur atvyko.

1940 m. rugpiūčio mėn. 30 d. naktį buvau rusų NKVD suimtas ir kalinamas Marijampolės kalėjime 9 mėn. laiko be jokio teismo. 1941 m. gegužės mėn. 14 d. buvau deportuotas gyvuliniuose vagonuose su kitais lietuviai į Pečioros konclagerius — Palerijos ruože, aštuoniems metams sunkių geležinkelio statymo darbui. Bausmę atlikus, 1948 m. rugpiūčio mėn. be teismo ir tardymo mane deportavo į Vidurinę Aziją — Kazachstaną ir ten NKVD paskelbė, kad aš esu čia atitremtas visam savo amžiui į Kazachstaną gyventi ir dirbti.

Po Stalino mirties, 1956 metais tremtis man buvo nuimta, be teisės grįžti į Lietuvą. Po didelių vargų ir kombinacijų, tik 1964 metais gavau teisę sugrįžti į Lietuvą ir apsigyventi Vilniuje. Į JAV atvykau 1974 m. sausio 20 d. dėka mano dukros Teresės, jos vyro Dr. Peetz ir Nebraskos senatoriaus Kurtis pastangomis.

Čia noriu visuomenę supažindinti, kas yra konclageriai Sovietų Sąjungoje ir kam jie reikalingi. Trumpai suglaudus, tai yra didžiulė pragariška mašina, kuri apima visą Sovietų S-gos teritoriją, kurios pagalba Maskvos komunistų diktatoriai naikina milijonus kaltų ir nekaltų ir kitaip negu komunistai nori galvojančių žmonių. Visus tokius asmenis, be jokios atodairos ir pasigailėjimo grūda į tą mašiną lėtai, bet labai žiuariai mirčiai, atliekant nemokamus, sunkiausius darbus. Ypatingai tokiose vietose, kur gamtos sąlygos yra žmogui visiškai nepakenčiamos ir tose vietose joks laisvas žmogus negali gyventi ir negyvena. Tos mašinos pagalba, kol žmonėms paskutines jėgas išspaudžia, komunistiniam rėžimui padaro didžiausius darbus veltui, kurių laisvi žmonės už jokius pinigus nedirbtų. Tai viena komunistiniam rėžimui naudą, o kita nauda tai, kad išmarinę badu savo priešus, ar tik kitaip galvojančius, jie ramiai spaudžia ir skriaudžia likusius gyventojus, nes jiems niekas nedrįsta prieštarauti.

Kanclageriuose žmonės iš bado, šalčio, sunkaus darbo, nežmoniškų gyvenimo sąlygų — mušimų ir kankinimų, krinta kaip lapai rudenį nuo medžių.

Kas rytą vežimais veža šimtus lavonų ir nuogus verčia į Poliarijos amžinųjį sniegą. Ten jiems niekas nekala grabų, nepila kapų ir nededa gėlių. Tai tokia Sovietų Sąjungos kalinių gyvenimo pabaiga.

Nuoširdžiai dėkoju St. Petersburg, Fla., Lietuvių Klubo V-bai už šiltą ir draugišką priėmimą. Dėkoju visiems atsilankiusiems į mano pranešimą ir kultūringai jo išklausius. O ypatingai dėkoju už Jūsų piniginę auką. Tas mūsų susitikimas amžinai liks mano atmintyje.

Jonas Kreivėnas

Kansas City, Mo., yra didelis Swope zoologijos parkas, kuriame yra įvairiausių beždžionių rūšių. Parko vadovybė yra įsitikinusi, kad obuolys padeda ir beždžionėms virškinti maistą. Paveiksle matome Jan ir Jack Armstrongus, siūlančius orangutangams po obuolį. Atrodo, kad jiems patinka.

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" SU DIDELĖMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis.
Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik $3.00
Minkštais viršeliais tik $2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS.
Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik $2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suejo 60 metų. Minint tą sukakti, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjus bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvybės išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliotiniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių dauguma šiais pasimetimo, retorikos ir politiniu liuziju laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejiniu metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____

ADRESAS _____

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

CLEAN UP MAN
NEEDED AT ONCE
For fine restaurant. Steady work. Good pay.
Apply after 4:00 P. M.
BERTINOS RESTAURANT
400 OGDEN AVE.,
LISLE, ILL.

tų dangoraižyje visi 11,000 langų buvo rankomis numazgoti ir vorų skaičius 75 nuošimčiais sumažintas, bet po trijų dienų vorų invazija vėl pasipildė.

Tikrumoje vorai pradedami įvertinti kaip žmonių draugai, o ne priešai: jie savo tinklais sugaudo ir sunaikina nesiskaitomus milijonus uodų ir kitokių vabzdžių, kurie mėgsta aukštas vietas. Ypač šiemet vorų markė aukštai pakilo, kai atsirado uodų, kurie žmones apkrečia encepaličiu (miego liga).

Duos vaistų veltui

Artėjanti Chicagos žiema ne vieną susirgdins ne tik sloga, bet ir gripu. Jaunam gal ir lengva tai persirgti, bet vyresnio amžiaus žmogui gali visai liūdnai pasibaigti. Todėl Burmistro įstaiga vyresnio amžiaus žmonėms (Mayor's Office for Senior Citizens) drauge su Illinois departamentu senesniesiems (Illinois Department on Aging) per PSEF (Project Senior Ethnic Fund) veltui skiepys vyresnio amžiaus žmones nuo tų ligų š. m. spalio 10 d. nuo 10 val. ryto ligi 12 Burmistro įstaigos patalpose, 2353 W. 63rd St., Chicago, Ill., ir nuo 12:30 po pietų ligi 2 val. Bataan Hall patalpose, 4046 Western Ave. Chicago, Ill.

Registruotis iš anksto nereikia. Smulkesnių informacijų galite gauti iš VISTA bendradarbio Stasio Gečo skambindami po 6 val. vakaro telefonu 254 — 9442.

TRUMPAI

— V. Jackūnas iš Sanford, Conn., persikėlė į Floridą, St. Petersburgą.

— John Oksas, ilgus metus skaitęs kituns laikraščius, į Chicago Heights užsisakė Naujienas, kad galėtų žinoti, kas pasaulyje ir, svarbiausia, kas lietuvių tarpe darosi.

— Čikagietis Vincas Ausevičius, siųsdamas Naujienoms metinę prenumeratą, pridėjo ir 5 dol. auką įvairiems dienraščio reikalams. Nuoširdi jam padėka.

— Vytautas Gavelis gavo fifosofijos daktaro laipsnį Carbondale universitete, Ill. Šiomis dienomis Naujienose bus ilgesnis J. Juodakio rašinys apie šį jauną mokslo vyrą.

— Trečiadienį, spalio 8 d., 7:30 val. vak. Dariaus - Girėno salėje Prekybos Rūmų pirmininkas Juozas Bacevičius skaitys paskaitą apie dabartinę Marquette Parko namų savininkų padėtį ir ko galima laukti ateityje.

VORAI PAMĖGO GYVENTI MIESTŲ DANGORAIŽIUOS

CHICAGO. — Kažkokiais neišaiškintais sumetimais vorai tūkstančiais, gal būt, šimtais tūkstančių pradėjo atsikraustyti į dangoraižių viršutinius aukštus, kur jie nieko nelaukę pradeda statyti savo voratinklius. Ta vorų veislė yra vadinama "orb weaver spinders" (voratinklių mezgėjai) ; jie aukštai ore sugeba kilnotis iš vietos į vietą iš savo audinių pasigamindami "sklandytuvus".

"Kur jie atsiranda, ten jie pasilieka. Nėra jokios tikros priemonės jų nusikratyti", pranešė vieno dangoraižio superintendentas. Vieno dangoraižio administracija pernai bandė vorus išvaryti apšvirkščiant sienas įvairiais insekticidais. Rezultate, sienos liko suterštos, o vorai nei vienu nesumažėjo. Apartamentų dangoraižių nuomotojai turėjo daug vargo, kol sienas benumazgojo. Viename 70 aukš-

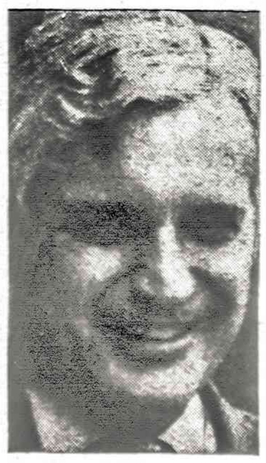

Kanados finansų ministeris John Turner atsistatydino iš savo pareigų. Jis nesutaria su premjeru Trudeau dėl krašto finansų. Jeigu premjeras Trudeau turėtų atsistatydinti, tai manoma, kad John Turneris būtų pakviestas naujam kabinetui sudaryti.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5. MŪRINIS - MEDINIS. $1.100 į mėn. Prašo $50,000. Marquette Parke.

10 BUTŲ MŪRINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

Lietuvių Pensininkų Sąjungos narių susirinkimas įvyks šių metų spalio 9 dieną Gage Park District salėje, esančioje prie 55-tos ir So. Western Ave. Įėjimas iš 55-tos gatvės.

Juozas Gibaitis,
Llet. Pensininkų S-gos Pirmininkas
(Pr).

— Adolfas Baliūnas namų savininkams skaitys paskaitą apie pakaitas, padarytas socialinės apdraudoos įstatyme Prekybos rūmų narių susirinkime ateinantį trečiadienį.

— Rudeninis Naujienų banketas, skirtas Felikso Vaitkaus 40 metų skridimo sukakčiai paminėti, įvyks lapkričio 15 dieną.

◆ Kas žlugdė ir žlugdo lietuvių tautą. Tai naujai išėjusios A. D. Kizlio Kizlaičio 127 puslapių knygos pavadinimas. Jos kaina $2.25. Autorius, recenzuodamas V. Žemaičio vandenvardžius ir piliakalnius, gvildena istorinius ir šių dienų lietuvių tautinės savižudybės aspektus. Nurodo būdus, kaip išsilaisvinti iš užgožusios svetimųjų dvasinės vergijos ir medžiaginio išnaudojimo.

NAUJIENOSE galima gauti tik po vieną knygos egzempliorių, atsiuntus nurodytai sumai čekį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvį kailininką Chicagoje
NORMANĄ BURŠTEINĄ
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SAVI NAMAI — TVIRTOVĖ

LIUKSUS 17 M. MŪRAS. 2 auto mūro garažas. Šeimai gyventi arti California ir parko. $21,500.

MODERNUS 4 BUTU mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Maria High. — $45.500.

1½ AUKŠTO NAMAS ir 2 auto garažas. Arti bažnyčios ir parko. — $18,000.

1½ AUKŠTO 2 BUTU 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beismonte su patogumais. Pušų medžio porčius. $32,000.

7 KAMB. MŪRO REZIDENCIJA. 2 vonios. Gražus beismantas. 2 auto garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke. $28.000.

2 BUTU 19 M. MŪRAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Irengtas beismantas. Per mėnesį gaunate butą. Arti parko. $35,700.

8 BUTU MŪRAS. naujas gazu šildymas, nauja elektra, alumin. langai. $15,000 metinių pajamų. Arti mūsų. $71,700.

6 KAMB. (expandable) 18 metų mūras ir 2 auto garažas, Marquette Parke. $23,900.

6 KAMBARIU MŪRO NAMAS. 2 auto garažas. Beveik prie Marquette Parko bažnyčios. Jau laisvas. — $21,000.

2 AUKŠTU MŪRAS, puikūs 2 x 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismante, naujas gazu šildymas. Geras garažas. Arti mūsų. $26.500.

VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUTU NUOMAVIMAS. ĮVAIRUS DRAUDIMAI. NAMU IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS, PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

M. A. ŠIMKUS
Real Estate. Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba Ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $60 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA ŠVIESĄ.